

Storfjord kommune

RÅDMANNENS
FORSLAG
14.11.2014

BUDSJETT 2015 ØKONOMIPLAN 2015-2018

Innhold

1 Innledning	4
2 Utviklingen i Storfjordsamfunnet	8
2.1 Tilrettelegging.....	8
2.1.1 Mål og strategier	9
2.1.2 Prioriterte innsatsområder.....	9
2.1.3 Styringsindikatorer	10
2.2 Folkehelse og tidlig innsats	11
2.2.2 Mål og strategier	11
2.2.3 Prioriterte innsatsområder.....	12
2.1.3 Styringsindikatorer	12
2.3 Verdibevaring	13
2.3.1 Mål og strategier	13
2.3.2 Prioriterte innsatsområder.....	13
2.3.3 Styringsindikatorer	13
2.4.2 Mål og strategier	14
2.4.3 Prioriterte innsatsområder.....	14
2.4.4 Styringsindikatorer	15
3 Økonomiske forutsetninger	16
3.1 Frie inntekter	16
3.1.1 Nasjonale forutsetninger	16
3.1.2 Lokale forutsetninger	17
3.2 Andre inntekter	18
3.2.1 Egenbetalinger for kommunale tjenester	18
3.2.4 Konesjonskraftinntekter	18
3.2.5 Eiendomsskatt	18
3.2 Lønns-, pris- og renteforutsetninger	19
3.3.1 Lønns- og prisforutsetninger	19
3.3.2 Renteforutsetninger	19
3.4 Pensjon og premieavvik	20
3.5 Investeringer og finansiering.....	21
3.5.1 Hovedprioriteringer investering.....	21
3.5.2 Beskrivelse av investeringstiltak i økonomiplanperioden.....	23
4 Hovedoversikt drift og investering	28
4.1 Drift.....	29
4.2 Investeringer	30
5 Sammenligning av utvalgte nøkkeltall	31
6 Budsjettkommentarer	36
6.1 Politikk	36
6.1.1 Status.....	36

6.1.2 Muligheter og tiltak.....	36
6.2 Sentraladministrasjon	36
6.2.1 Status.....	36
6.2.2 Muligheter og tiltak.....	37
6.3 Oppvekst og kultur	37
6.3.1 Status.....	37
6.4 Helse- og omsorg.....	40
6.4.1 Status.....	40
6.4.2 Muligheter og tiltak.....	40
6.5 Næring.....	42
6.5.1 Status.....	42
6.5.2 Muligheter og tiltak.....	42
6.6 Plan- og drift.....	43
6.6.1 Status.....	43
6.6.2 Muligheter og tiltak.....	43
7 Styringssystem og mål	44
7.1 Mål og resultater	45
7.1.2 Målsetting med styringssystemet	45
7.1.3 Roller og ansvar	45
7.1.4 Årshjulet for Storfjord kommune	46

1 Innledning

Økonomiplan og årsbudsjett

Økonomiplanen er en overordnet økonomisk plan for kommende fireårsperiode. Den er forutsatt å være et politisk strategisk verktøy som skal bidra til en kommunal drift preget av langsiktighet og forutsigbarhet. Derigjennom skal den sikre kostnadseffektive tjenester til kommunens innbyggere.

Økonomiplanen har sin basis i vedtatt årsbudsjett for inneværende år og første år i planen er kommende årsbudsjett. I årsbudsjettet vedtas de budsjettmessige bevilgninger ut fra politiske prioriteringer og hva som er påregnelige utgifter og inntekter i budsjettåret. Økonomiplanen omfatter drift og investering og angir styringsretning.

Statlige føringer og demografiprognoser er sentrale elementer i framskrivning av inntektsrammen i fireårsperioden.

Målet er at økonomiplanen skal legge grunnlaget for en kommuneøkonomi med handlefrihet, langsiktighet og økonomisk soliditet.

Storfjord kommune har høyere inntekter enn sammenlignbare kommuner, som til nå i stor grad er brukt til å opprettholde et høyt driftsnivå. Selv om kommunen har større inntekter (kraftinntekter) fremstår økonomien som hardt presset. Vi har til nå hatt en økonomi hvor tilgjengelige midler har vært bundet opp i drift. I kommende økonomiplanperiode er det ikke økonomisk handlingsrom til avsetninger til disposisjonsfond.

Plangrunnlag

I økonomiplanen inngår kommunens handlingsdel for perioden 2015-2018. Storfjord kommune har ikke en oppdatert arealplan, men dette arbeidet er pågående og gjennomføres av Nord-Troms plankontor. Kommuneplanens samfunnsdel med ni overordna målsetninger, som ble vedtatt i november 2011, har dannet premisser for mål og strategier. Arbeidet med å revidere samfunnsdelen er planlagt i 2015.

Kommunens økonomiske situasjon preger denne økonomiplanen. Økonomiplanen i perioden 2015-2018 har handlinger/aktiviteter med størst vekt på økonomiske forutsetninger og kvalitative mål for etater og avdelinger. Det legges opp til rullering av handlingsdelen med økonomiplan hvert år, slik at økonomiplan for kommende år i større grad skal bli utarbeidet med utgangspunkt i kommuneplanens arealdel og samfunnsdel.

Økonomisk situasjon

Budsjett og økonomiplan som nå legges frem er preget av at det i kommunen er svært begrenset økonomisk handlefrihet og liten investeringsevne. Dagens drift er presset og økende etterspørsel etter kommunale tjenester vil forsterke presset. Vi står overfor et større investeringsbehov innen omsorgstjenesten for å imøtekomme forventninger om en fremtidsrettet innordning av kommunal tjenesteproduksjon.

Investeringssevne må skapes ved å gjennomføre reduksjoner i driftsrammene slik at kommunen vil være i stand til å gjennomføre nødvendige investeringer.

Omstillings- og effektiviseringsprosesser har pågått siden 2012, og dette arbeidet må fortsette med målsetting om ytterligere å identifisere og realisere tiltak som i sum vil gi økonomiske gevinster, samtidig som det skal gis gode tjenester. Derfor bør man være forberedt på at dette vil bety endringer for hvordan kommunen innretter sin tjenesteproduksjon. Det er fortsatt nødvendig å se på nivået av den samlede kommunale tjenesteproduksjonen.

Fylkesmannen har veiledet kommunen ved flere anledninger for å skape forståelse for nødvendige tiltak som må til for å komme i økonomisk balanse. Det er klar henstilling om at kommunestyret må vurdere å ta i bruk ubenyttet inntektspotensiale, og vurdere varige kostnadsreduksjoner innenfor områder der

kommunen bruker langt mer penger enn sammenlignbare kommuner.

Rådmannen mener flere tiltak har potensial og foreslår følgende:

- a) Innføring av eiendomsskatt for boliger og fritidsboliger fra 2016, med nødvendige forberedelser i 2015.
- b) Endring av organisasjonsstruktur innen pleie og omsorg, og vurdere muligheter innen alle etater og avdelinger.
- c) Reduksjon i tjenesteomfang tilsvarende flere stillinger i alle sektorer og avdelinger.
- d) Endring av skolestruktur foreslås å starte i 2016 – med en ungdomsskole på Hatteng - da det er nedgang i antall elever de kommende år.
- e) Fortsatt fokus på inntektssiden med gebyrøkninger, økte egenandeler og økt foreldrebetaling, samt innkrevning av tap på fordringer.
- f) Fokus på realistisk budsjett og påfølgende budsjett disiplin.

Kommunen er i ferd med å få bedre kontroll over den økonomiske balansen. Dette er et resultat av flere tiltak, men særlig kommunestyrets vedtak om å drifte ett sykehjem. Dette har hatt direkte økonomisk effekt ved reduserte driftskostnader. Storfjord kommune - på linje med mange andre kommuner i Norge - står overfor nye økonomiske utfordringer der økning i ressurskrevende tjenester, barnevern, pensjonsreformen, økt renteutvikling og momskompensasjon fra investering til drift er sentrale faktorer som kommer til å påvirke kommunens økonomiske situasjon i tiden framover. I tillegg har kommunen en forpliktende plan om nedbetaling av tidligere års underskudd, som gjør at det må settes av betydelige driftsmidler fra 2015 til 2018 for å kunne følge betalingsplan for vårt akkumulerte underskudd på vel 17 millioner kroner.

Driftssituasjonen

Storfjord kommune hadde i flere år svært høye kraftinntekter, særlig i årene 2008 og 2009, som da ga høyt inntektsnivå. Dette bidro til at kommunen anla et høyt aktivitetsnivå i

tjenesteproduksjonen. Fra 2011-2013 falt kommunens kraftinntekter med kr 7-9 millioner sammenlignet med inntekten fra 2009, som var på kr 13 millioner. I årene etter, særlig fra 2012, har arbeidet pågått med å redusere omfanget av tjenester, med påfølgende stillingsreduksjoner, for å redusere de årlige driftsbudsjettene. Storfjord kommunes bemanningsgrunnlag er nå på 2006-nivå etter nedbemanningene. Foruten dette har vedlikehold av bygningsmasse og infrastruktur blitt holdt på et minimum. Dette påvirker dagens driftssituasjon.

Investeringsprogram

Gjeldsveksten har vokst og det er grunn til å ha oppmerksomhet på samlet gjeldsbyrde.

Det er lagt fram forslag til investeringsprogram som i hovedsak dreier seg om flere mindre tiltak, herunder bl.a. tiltak for å lukke brann-tekniske avvik. Det mest kostnadskrevenne tiltaket er kommunens egenandel ifm Skibotn sentrumsplan, som drar opp investeringskostnadene. Statens vegvesen går inn med om lag kr 28 millioner i prosjektet. Dersom Storfjord kommune ikke dekker egenandelen, vil prosjektet i sin helhet utgå i NTP for denne gang.

Kommunestyret har vedtatt at det skal være ett sykehjem i kommunen. Skibotn omsorgssenter er planlagt gjenåpnet 1.1.2015. Dette vedtaket lar seg vanskelig realisere i sin helhet ut fra dagens økonomiske forutsetninger. Rådmannen legger imidlertid fram sak i budsjett 2015 som omhandler organisatoriske strukturendringer. Etter at Valmuen verksted dessverre brant ned til grunnen 9.oktober 2014, ga en slik tragisk hendelse også åpning for å tenke nytt. Etter kriser åpner det seg nye muligheter, og det er i den forbindelse at det legges fram «prospekt» for fremtidens helse- og omsorgstjenester i Storfjord kommune.

Investeringskostnader for renovering/bygging/utvidelse av kommunale bygg ifm foreslåtte strukturendringer er ikke tatt med investeringsprogrammet foreløpig. Det må gjennomføres prosesser og grundigere forberedelser for de kommende langsiktige løsningene. Brannen åpnet for nye muligheter, men kostnadsbildet er ikke klart.

Investeringssevne

Investeringsprogrammet er forsøkt holdt på et minimum i kommende økonomiplanperiode, med unntak fra 2016 da kostnadskrevenne tiltak som Skibotn sentrumsplan må fullføres, og Skibotn avløpsrensing må gjennomføres ihht pålegg om rensing. I tillegg er tiltak om utvidelse av Oteren barnehage inne i planen, samt en del branntekniske forbedringer og noe VA. Dette til sammen utgjør en betydelig økning fra 2013-14.

Dette kan fremstå som noe ekspansivt sett i forhold til den økonomiske situasjon kommunen er i. Investeringssevnen er svært begrenset. Investeringssevne må skapes gjennom effektivisering og omstilling av driften, og dette må skapes før investeringer iverksettes.

Gjennomføring av investeringsprogrammet forutsetter at kommunen klarer å gjennomføre omstillinger (reduksjon drift) samt innføre eiendomsskatt (økte inntekter) som skissert i økonomiplanforslaget. Dette for å kunne avsette driftsmidler til kapitalkostnader.

Tendenser og utfordringer

Målsettingen i Storfjord kommune er ikke å ha høyere sykefravær enn 7 %. Fraværstallene i 2014, så langt, viser 10,87 % i 1.kvartal, 9 % i 2. kvartal og 8,44 % i 3.kvartal. Det er kontinuerlig fokus på arbeidet med å øke jobbnærværet. Det vil også i kommende periode fortsatt være fokus på økt nærvær, lederoppfølging og arbeidsmiljø.

Det vil på **plansiden** i kommunen være utfordringer i kommende periode. Arbeidet med kommunens arealplan skal ferdigstilles i 2015. Arbeidet ivaretas av Nord-Troms plankontor, som Storfjord kommune er en del av i forbindelse med interkommunalt samarbeid. Foruten arealplan er det samtidig en rekke planer/tiltak som vil få innvirkning på plansiden, herunder økt tilgang på boligtomter, arbeid knyttet til utnyttelse av tunnelmasser, bygging av 420 kV linje mellom Balsfjord og Hammerfest, og mulig etablering av vannkraftverk og vindmøllepark i Storfjord. I kommende periode vil planlegging av en evt. utbygging av Rieppi vindmøllepark i Skibotndalen påvirke kommunen på flere områder, avhengig av behandlingen av konsesjonssøknaden. Det kan også i kommende

planperiode fremmes konsesjonssøknad om vannkraftverk. De største tiltakshaverne er Statskog med planer i Stordalen og Troms Kraft med sin utredning i Skibotndalen.

Innenfor **vann og avløp (VA)** har kommunen flere utfordringer. Enkelte områder ble i forrige planperiode utbedret, og nå skal avløp i Skibotn utbedres i første del av kommende planperiode. Det er imidlertid behov for en helhetlig plan på VA-området med hensyn til forsyningssikkerhet og kvalitet. En slik plan fremmes i nærmeste framtid. Med stor sannsynlighet vil det også i løpet av perioden komme nasjonale føringer på området, da det viser seg at kommunene i Norge generelt har store etterslep, gamle anlegg og dårlig forsyningssikkerhet innen VA.

Kommunen er en betydelig eiendomsbesitter. **Bygninger og eiendommer** er viktige ressurser i driften og utviklingen av kommunen. 15-20% av kommunens budsjett går med til å huse den kommunale virksomheten. Betydelige verdier er lagt ned i eiendommene. Det bør klart fremkomme hva kommunen eier, hva man trenger og hvordan kommunens eiendommer best forvaltes. En tredel har god standard, en tredel har et større oppgraderingsbehov og resterende tredel har betydelige feil og mangler. Sistnevnte oppfyller ikke lover og forskrifter.

Forvaltningen har over lang tid vært preget av ”brannslukking og skippertak” som begrenser den økonomiske handlegromheten. Situasjonen er slik at kommunen må forbedre sin eiendomsforvaltning ved å skape grunnlag for økonomisk handlingsrom til å kunne investere.

I forslag til Statsbudsjettet for 2015 legger regjeringen fram **særskilte satsninger innen helse og omsorg og barn og unge**. Herunder er rus og psykisk helse og skolehelsetjenester. Og det legges videre opp til økt investeringstilskudd til heldøgns omsorgsplasser.

Innen helse og omsorg kom det vesentlige endringer ved innføring av samhandlingsreformen, da kommunen fikk et langt større ansvar for folkehelsearbeid samt betalingsplikt for medisinsk behandling og utskrivningsklare pasienter. Det er fra 2015 i Statsbudsjettet lagt opp til endringer og kommunal medfinansiering av spesialisthelsetjenesten avvikles.

Kommunen skal sørge for tilbud om døgnopphold til pasienter og brukere med behov for øyeblikkelig helse- og omsorgshjelp. Lovbestemmelsen trer i kraft fra 2016.

Kommunen må **se helse- og omsorgstjenestene i sammenheng** med de andre samfunnsområdene der vi har ansvar og oppgaver. Helse og omsorgstjenestene skal utvikles videre slik at den gir brukere og pasienter gode muligheter for livskvalitet og mestring, og slik at vi i større grad kan oppfylle ambisjonene om forebygging og tidlig innsats.

Samarbeid om tidlig innsats: Troen på at man har større sjanse for å lykkes der flere samarbeider til individets beste er karakteristisk for tidlig innsats. For eksempel kan avdelinger i kommunen som samordner sine anstrengelser tidlig avdekke eventuelle behov på individ- og gruppenivå, og med det også sette i verk gode tiltak så snart som mulig. Dette utbyttet er vesentlig for å maksimere det forebyggende potensialet i tidlig innsats. Samarbeidet dreier seg om flere typer aktiviteter som har til hensikt å bedre den enkeltes oppvekstvilkår og forutsetninger for å lykkes med læring og i sosiale relasjoner.

Storfjord kommune som tjenesteleverandør

Storfjord kommune er ikke unik i forhold andre kommuner om å ha utfordringer, men det er hvordan vi møter disse utfordringene, og hvilke tiltak som iverksettes, som skaper handlingsrom for kommunen som tjenesteleverandør i framtida. At betydelige grep må gjøres kjenner vi til – hvilke er opp til folkevalgte å avgjøre. Rådmannen legger fram forslag med flere muligheter, sett i perspektiv av økonomiplanperioden og målet med å skape økonomisk handlingsrom.

Storfjord som kraftkommune har betydelig mer inntekter enn mange andre kommuner i Norge, vi har full barnehagedekning, ingen venter i kø for å få sykehjemsplass og vi har bemerket oss som årets UKM-kommune i 2012 for å nevne noe. På bildet under er bandet Resirkulert fra UKM-festivalen i 2013.

Dette kommer ikke av seg selv, det skjer svært mye positivt i Storfjord, og kommunen har et stort omfang av tjenestene vi hver dag leverer.

For selv om det er mange utfordringer i kommunen er det svært viktig å få en bevisstgjøring rundt alle de gode tjenestene som faktisk leveres. Dette er et ansvar som påligger både politikere og administrativt ansatte.

2 Utviklingen i Storfjordsamfunnet

Rådmannen fremhever fire utfordrings- og innsatsområder som foreslås særskilt prioritert i kommende økonomiplanperiode. Til hvert område hører et utfordringsbilde med mål og strategier som beskriver retningsvalgene, etterfulgt av særlige prioriteringer som viser hvordan retningsvalgene skal følges opp gjennom tiltak. Styringskort angir hvorvidt de prioriterte innsatsområdene bidrar til ønsket måloppnåelse.

De fire utfordrings- og innsatsområdene er:

- God tilrettelegging for en økende befolkning
- Folkehelse og tidlig innsats
- Verdibevaring
- En handlekraftig organisasjon med service på dagsorden.

Mål og strategier for å møte utfordringene i perioden 2015–2018 bygger på gjeldende planer og planprosesser.

2.1 Tilrettelegging

Befolkningsutvikling

Flyttestrømmene går i hovedsak dit arbeidsplassene og boligene finnes, likevel viser befolkningsutviklingen i Storfjord et stabilt folketall. Utviklingen i befolknings-sammensetningen viser imidlertid en økning av eldre innbyggere og færre unge. Endringer i befolknings-sammensetningen har betydning for boligetterterspørsel og kommunale tjenester.

Befolkningsframskriving

Befolkningsframskrivingen viser en økning i antall barn 0-1 år og 2-5 år samlet sett. Dette vil kunne øke etterspørselen etter barnehageplasser i kommunen. Det er vanskelig å forutse hvor i kommunen denne økningen kommer geografisk, men rammen på barnehagene er økt i økonomiplanen i 2016 for å anskueliggjøre behovet. For andelen unge fra 0-22 år viser framskrivingen en svak nedgang i antall unge i økonomiplanperioden. For aldergruppen 6-15 år

ser vi en svak reduksjon mot 2017 før vi får en økning i 2018. Det er flere som går over i neste gruppe enn det kommer inn av yngre barn i nedre del av intervallet. For aldersgruppen 16-22 år ser vi en reduksjon i perioden, men en liten oppgang i 2017. Gruppen i alderen 23-66 år er relativt stabil, men det er en liten reduksjon også i den yrkesaktive delen av befolkningen. I gruppen 67 år og eldre ser vi en relativt sterk økning. Det er i den nedre delen av aldersgruppen at økningen er størst da årskullene som i 2014 er 63 til 66 år er mye større enn de som har vært tidligere. I 2014 er det 143 70-79 åringer, mens det i 2018 vil være 191 personer i denne gruppen, men økningen kommer i hovedsak av at dagens 66 åringer er et stort kull. Uansett vil en se større etterspørsel etter pleie og omsorgstjenester noen få år frem i tid

År	2014	2015	2016	2017	2018
0-1 år	39	42	37	37	38
2-5 år	74	75	83	86	81
6-15 år	238	230	232	221	229
16-22 år	187	184	181	187	176
23-66 år	1115	1111	1114	1102	1108
67 år og eldre	288	325	341	368	391
Sum	1941	1967	1988	2001	2023

Tabell 2.1 viser lokal befolkningsframskriving for planperioden 2015–2018. Kilde SSB.

Prognosene for utvikling i eldregruppene er sikrere enn for de øvrige aldersgruppene. Antallet eldre øker framover slik det fremkommer i aldersframskrivingen i tabell under

År	2015	2017	2019	2021	2023	2025
40-49 år	242	231	250	236	232	238
50-59 år	282	258	253	260	262	264
60-69 år	323	347	327	297	298	290
70-79 år	149	170	201	248	267	290
80-100+ år	84	82	92	98	105	110
SUM	1080	1088	1123	1139	1164	1192

Tabell 2.2 viser aldersframskriving for planperioden og frem til 2025. Kilde SSB.

Storfjord kommune må forberede seg på at det vil bli økt behov for tjenester innen pleie og omsorg med et press på antall sykehjemsplasser.

Storfjord kommune har i 2012 og 2013 bosatt 9 flyktninger. I tillegg har det vært en familiegjenforening høsten 2014. Kommunestyret vedtok i 2012 å bosette inntil 10 flyktninger. Rådmannen legger ikke opp til å bosette flere flyktninger i 2015. Det er naturlig begrensning i antall bosettinger da kommunen per tiden mangler boliger. Imidlertid er det igangsatt et arbeid som tar for seg boligutfordringer i Storfjord.

Gjennomsnittsalderen til kommunens ansatte er forholdsvis høy, noe som både gir muligheter og begrensninger. Muligheter for nyrekruttering er bra, men det er også viktig å ha fokus på beholdningsdimensjonen for kontinuitet, kjennskap og stabilitet.

I første del av økonomiplanperioden er det forventet en økning i antall barn i aldersgruppen 0-5 år. Andelen barn i barnehage er stor i dag og mens det er stengt en avdeling på Furuslottet barnehage er det åpnet en midlertidig avdeling på Elvevoll som er underlagt Oteren barnehage. Det er ingen ledige plasser p.t så en økt etterspørsel etter barnehageplasser framover vil framvinge ytterligere tiltak.

2.1.1 Mål og strategier

En balansert befolkningssammensetning – uten demografisk, sosioøkonomisk eller etnisk segregering – er et viktig mål når kommunen skal tilrettelegge for en raskere befolkningsvekst gjennom økt boligbygging. Tilbudet av tomter og boliger må være tilgjengelig og byggeklare slik at etablering kan skje raskt. Boligene må også ha en hensiktsmessig sammensetning.

Kommunen skal legge til rette for boligbygging gjennom effektiv planlegging ved å være en forutsigbar samarbeids- og avtalepart. Fremdrift i planavklaring og utbygging avhenger av tilstrekkelig plankapasitet.

Rådmannen vil særlig vektlegge samarbeid med private aktører og tett dialog med Husbanken for å møte boligutfordringene i kommunen. Inspirasjon er hentet fra ”Hamarøymodellen”. Storfjord må finne sin modell.

«Hamarøymodellen» kan være til inspirasjon for hvordan Storfjord kan innrette sin videre aktivitet for å bidra til å øke boligmassen i kommunen. Husbanken kaller Hamarøymodellen for et boligpolitisk ”kindereg” for distriktene, og Husbanken har stilt opp med tilskuddsmidler, dermed har de bidratt til at prosjektene har vært realiserbare.

2.1.2 Prioriterte innsatsområder

Økt boligbygging og samarbeid med private aktører

Rådmannen anbefaler fortsatt samarbeid med private utbyggere for å møte kommunens boligutfordringer, i samarbeid med Husbanken. I forrige økonomiplan var også dette området fremhevet som viktig for kommunen. Arbeidet med økt boligbygging er i godt i gang og det er i 2014 startet bygging av 20 nye leiligheter, som ferdigstilles i 2015. De nye prosjektene er i samarbeid mellom kommunen, Husbanken og lokale entreprenører. Storfjord kommune skaffer seg nye boliger uten å øke kommunens

boligmasse og uten økte driftsutgifter Det er tre ting på en gang - derav betegnelsen «distriktspolitisk kinderegg».

På bildet under er lokale entreprenører sammen med ordfører den dagen «spaden ble satt i jorda» i Apaja i Skibotn.

Det vil være utfordrende å legge til rette for næringsutvikling uten å kunne tilby boliger. Det holder derfor ikke å legge til rette for næringsutvikling om vi skal få flere innbyggere til å slå seg ned i kommunen. Finner ikke arbeidsinnflytterne seg bolig, vil veien for å flytte virksomheten til annen kommune være kort, evt. at næringsveksten gir økt innpendling, mens nabokommunene stikker av med befolkningsveksten.

Gjennom samarbeid med private kan kommunen legge til rette for boligbygging, tilby personer med særskilte behov, flyktninger og andre, tilbud om tilpassede boliger. Dette vil videre kunne gi befolkningsvekst i Storfjord.

Det er en viktig kommunal oppgave å bidra til å utløse kompliserte prosjekter, selv om arbeidet er ressurskrevende med oppfølging.

Økt arealtilgang for offentlige og private formål

I utgangspunktet har Storfjord kommune begrensninger som omfatter store deler av arealet i kommunen ift skred og flodbølge fra Nordnesfjellet. Kart fra NGI illustrerer rasutsatte områder med fargede felt. Disse feltene er mange. Imidlertid kan vi ikke la dette være begrensende for videre utvikling av Storfjordsamfunnet. Kommunen bør aktivt jobbe opp mot myndighetene for å peke på utfordringene slik det er i dag.

I det pågående arbeidet med kommuneplanens arealdel må sikring av mer langsiktige arealbehov og gode innspill til arealdelen ivaretas.

2.1.3 Styringsindikatorer

Tilrettelegging for befolkningsutvikling

Mål/strategier	Indikatorer	Retning
Dekke boligbehovet - antall og str.	Måles i antall ferdigstilte boliger	Minst 8 pr år
Tilrettelegge for flere boliger	Det skal i kommunens arealplan fremkomme flere attraktive områder for boligbygging	Definere områder og følge opp

2.2 Folkehelse og tidlig innsats

Bredde i brukerbehov og tjenester

Behovet for kommunale tjenester endres med befolkningsutviklingen og sosiale og økonomiske forhold. Det er høye forventninger til tjenestene både med hensyn til kvalitet, volum og individuell tilpasning. En aldrende befolkning gir økning i antallet innbyggere med kroniske og sammensatte sykdommer.

Det er en stor utfordring å skaffe utleieboliger til ulike målgrupper som økonomisk vanskeligstilte, psykisk utviklingshemmede, rusmisbrukere, psykisk syke, unge funksjonshemmede og flyktninger. Etterspørselen er større enn tilgangen på boliger. Bruken av midlertidige botilbud øker. Det stramme boligmarkedet forsterker disse utfordringene.

Samhandlingsreformen vil framover utløse behov for økte og nye kommunale tjenester. Målet er at mennesker med psykiske helseproblemer skal kunne leve et verdig og mest mulig vanlig liv. Målet er å skape en mest mulig sammenhengende og helhetlig tjeneste tilpasset den enkeltes behov. For å oppnå dette må tjenesten være tilgjengelig, den må fremme uavhengighet og selvstendighet for den enkelte og legge til rette for størst mulig grad av mestring av eget liv.

Folkehelsearbeid, tidlig innsats, rehabilitering og hjelp til selvhjelp bør prioriteres for å bidra til god livskvalitet og til at tjenestebehovet ikke skal

øke mer enn nødvendig. Samtidig vil det i enkelttilfeller oftere være nødvendig å tilrettelegge for tilbud utover det ordinære tjenestetilbudet grunnet kompleksiteten i enkelte brukers behov.

De kommunale helse- og omsorgstjenestene er særlig konsentrert om yngre brukere med svært sammensatte behov og de eldste eldre med behov for heldøgntjenester. Tiden fram til 2018 må nyttes til tiltak som setter kommunen i stand til å møte veksten i antall eldre på en god måte. Barn og unge er hovedmålgruppen i folkehelsearbeidet. God helse gjennom hele livet er avhengig av en god start i barnehage og skole. Kvalitet og innhold i barnehage og skole har stor betydning for læring, mestring samt god fysisk og psykisk helse.

Det må være tverrfaglig fokus i retning av tidligere innsats, folkehelse og aktiv aldring for å møte disse utfordringer framover.

2.2.2 Mål og strategier

Overordnede mål er:

- Mestring og god helse gjennom hele livet.
- Utsetting av behovet for omfattende omsorgstjenester blant eldre.
- God bolig i et godt bomiljø for alle.

Den økonomiske og personalmessige innsatsen i denne planperioden må reduseres noe på grunn av kommunens økonomiske situasjon. Storfjord kommune hadde tidligere et høyere aktivitetsnivå innen disse tjenestene enn sammenlignbare kommuner. Med nedtak av tjenestenivået i særlig første del av planperioden, vil likevel tjenesteomfanget være både forsvarlig og godt, men det medfører endringer i hvordan vi jobber.

Ved stabilisering av tjenestenivået kommer kommunale tjenester innen dette området å være tilpasset en voksende befolkning og økende krav til kvalitet og service. Gode tjenester over tid krever styrket evne til endring og innovasjon. Rådmannen foreslår derfor i denne planperioden å fokusere på helhetlig samordnet plan for helse, omsorg og oppvekstvilkår for barn og unge. I tillegg skal kvalitetsforbedringer og forbedret internkontroll

ha fokus. Til deler av dette skal det bl.a. søkes om eksterne midler. Dette vil være viktige midler for kommunen for å initiere endrings- og innovasjonstiltak.

2.2.3 Prioriterte innsatsområder

Samarbeid for bedret folkehelse

Folkehelse skal være en rød tråd gjennom kommuneplanens samfunns- og arealdel. Folkehelsesatsingen er avhengig av innsats på tvers av alle sektorer, og må også involvere frivillige og organisasjoner i kommunen. Det viktigste arbeidet skjer faktisk utenfor helsesektoren. Rådmannen vil styrke koordineringen av dette arbeidet og vil trekke fram Kommunedelplan for fysisk aktivitet og folkehelse 2012-2015 - *Et friskt og aktivt Storfjord!* - som er fulgt opp med mange viktige tiltak for å styrke aktivitet og god helse.

Sykkelsatsingen i kommunen er også et viktig bidrag og tiltak for bedre folkehelse. Dette skal det satses videre på også i kommende planperiode. I tillegg er det i strategisk næringsplan viet stor plass om sykling og vandring. Dette er satsningsområder.

Ved samarbeid for bedret folkehelse er det å delta i frivillige organisasjoner med på å gi en følelse av identitet og tilhørighet, og det er mulighet til å møte mennesker med ulik bakgrunn. Vi blir en del av et større felleskap og får muligheten til å drive med det vi er interessert i, sammen med andre. Slike arenaer kan være med på å begrense ensomhet og funksjonssvikt. De frivillige organisasjonene skaper noen av de viktigste møteplassene utenfor skole og arbeidsliv i lokalsamfunnet. Det skal også i kommende periode satses på frivilligheten i Storfjord.

Tidlig innsats i barnehage og skole

Tidlig – og ikke minst riktig hjelp er både det beste for barnet og det er god samfunns-økonomi. Kompetanseheving blant lærere i forhold til metodikk og tilpasset opplæring prioriteres.

Det initieres strukturendring i organisasjonen for bedre å ivareta tidlig innsats gjennom

forbedret samhandling mellom barnehage, skole og barnevern. Dette er ikke tilstrekkelig, det skal også etableres fast møtstruktur på tverrfaglighet innen området i kommunen.

Hovedsatsningsområdene er i planperioden elevenes psykososiale skolemiljø, barn og unges psykiske helse, brukermedvirkning og tilpasset opplæring. Sjumilssteget og tverrfaglig innsats skal i planperioden ha fokus.

Styrket boligsatsning for personer med særlige behov

Alle skal kunne disponere en bolig i et godt og trygt miljø. Mange trenger støtte til å etablere seg i og beholde en egnet bolig. Storfjord kommune har en egen boveileder som aktivt skal jobbe opp mot Husbanken, som bistår den enkelte kommune med helhetlige løsninger for de som trenger hjelp på boligmarkedet. hensiktsmessig bruk av startlån, boligtilskudd og bostøtte kan hjelpe flere til å eie sin egen bolig, eller til å etablere et stabilt boforhold i en utleiebolig. Rådmannen foreslår at det aktivt jobbes med å finne løsninger med private aktører og Husbanken for å styrke boligsatsninga, særlig for personer med særlige behov.

2.1.3 Styringsindikatorer

Folkehelse og tilpassede behov

Mål/strategier	Indikatorer	Retning
Utsette funksjons- svikt og behov for helse- og omsorgs tjenester	- Snittalder økes ved innskrivning til sykehjem (langtid). - Andel u/hjemmetjenester og inst-tjenester.	Øke snittalder ved innskrivning
Sikre mestring og god helse tidlig i livsløpet	Utvikle spesialtiltak etter alder	Snu trend
Sikre botilbud særlig for vanskeligstilte	Netto tilgang på tilpassende boliger	Flere boliger

2.3 Verdibevaring

Storfjord kommunes bygg/eiendom og anlegg har et stort vedlikeholdsetterslep, noe som er vanskelig å ta igjen med dagens økonomiske situasjon. Det er i første del i økonomiplanperioden ikke økonomisk handlingsrom for å gjøre grep innenfor området, bortsett fra å gjøre det aller mest nødvendige. Totalt vedlikeholdsetterslep på kommunale bygg påløper seg til om lag kr 10-15 millioner. Dette er foruten vedlikehold på kommunale veier som også har betydelige behov for oppgradering.

2.3.1 Mål og strategier

Kommunens langsiktige mål er å bringe de kommunale veiene og bygningsmassen opp til god teknisk standard. Strategier for å nå målet er:

- Foreta en overgang fra et kortsiktig investeringsfokus til et langsiktig forvaltningsfokus.
- Vedlikehold må gjennomføres for å verdibevare.
- Vurdere fortløpende avhending av de dårligste byggene.

Det er i økonomiplanen at gjennomførings-tempo og finansiering besluttes.

2.3.2 Prioriterte innsatsområder

I denne økonomiplanperioden vil det i hovedsak være prosjekter som skal slutføres, bl.a. Skibotn sentrumsplan og tiltak innen vann og avløp. Noen mindre prosjekter ligger også inne i

investeringsplanen. Fokuset bør snu fra nye prosjekter til verdibevarende tiltak for hele bygningsmassen. På grunn av etterslepet må det skje over en lengre periode enn kommende fireårsperiode.

Vedlikeholdet skal innrettes slik at omfanget på strakstiltak minimaliseres. Formålsbygg må være funksjonelle, fleksible og fremtidsrettede med program for funksjons- og kapasitetsendring. Fremtidig arealbehov må kartlegges og ses i sammenheng med resultatene av kartleggingen av vedlikeholdsetterslepet. Bygg kan eksempelvis brukes på nytt til nye formål. Bygg som skal rehabiliteres kan få nye bruksområder der dette er hensiktsmessig og effektivt.

2.3.3 Styringsindikatorer

Verdibevaring

Mål/strategier	Indikatorer	Retning
Begrense verdi-forringelse og starte i planperioden å ta inn noe av etterslepet	Utvikle register over tilstand - kommunale formålsbygg - Kommunale boliger - Kommunale veier	Bedret tilstand
Ferdigstille vedlikeholdsplan	Oversikt Prisberegning Prioritetsliste	Oppfølging (penger og utførelse)
Fornye VA anlegg	Avløpsrensing Vannlekasjer	Oppgradering Max 20 % innen 2022.

2.4 En handlekraftig organisasjon

Omstilling og forbedring

En handlekraftig organisasjon fanger opp og responderer hurtig på behovsendringer, styrer etter fellesskapets beste løsninger og er god på intern og ekstern samhandling.

Samfunnsutviklingen preges av raske teknologiske og sosiale endringer blant annet som følge av utviklingen av informasjons-samfunnet.

Handlingsrom må skapes gjennom effektiv drift innen alle kommunens aktivitetsområder. God gjennomføringsevne krever klare mål, tydelig retning og effektive beslutningsprosesser. Tverrfaglig samhandling i interne arbeidsprosesser er nødvendig for å sikre bærekraftig, effektiv og faglig forsvarlig drift når det skal gis tjenester til flere, samtidig som kompleksiteten øker.

Kompetente medarbeidere og god ledelse er avgjørende for å møte disse kravene. Verdiskapende samhandling mellom ansatte og brukere, og mellom kommunen og frivillig sektor, er viktig i arbeidet med å legge til rette for gode tjenester.

Det er behov for å utarbeide en ny IKT-strategi som danner fundament for den videre satsingen på digitale løsninger, hvor hovedmålene må være effektivisering og kvalitetsforbedring. Behovet for nye digitale løsninger er stort og omfatter selvbetjeningsløsninger, ulike fagsystemer, velferdsteknologi, nettsider med mer. Det må gjøres gode prioriteringer basert på kost/nyttevurderinger.

2.4.2 Mål og strategier

Gjennom omstilling og fornying av oppgaveløsning og arbeidsprosesser skal Storfjord kommune legge til rette for effektiv tjeneste-produksjon. Organisering og arbeidsprosesser skal tilpasses organisasjonens mål og strategier. Ny teknologi og digitale løsninger skal tas i bruk. Arbeidet med styringsdata og analyser skal også styrkes. For å øke kommunens gjennomføringsevne ønsker rådmannen å gjøre justeringer i organisasjonen.

Kommunens kompetanseplan bygger på kartlagt nødvendig kompetansebehov i organisasjonen. Denne planen skal oppdateres i 2015.

Medarbeiderutvikling, lederskap og organisering av arbeidet er viktige innsatsområder. I arbeidet med å gjøre organisasjonen mer effektiv og handlekraftig, er et mål å øke bruken av digitale løsninger og velferdsteknologi. Videre er det et mål å bedre løpende styringsinformasjon for å understøtte handlekraft og tydelig retning.

2.4.3 Prioriterte innsatsområder

For å sikre handlekraft vurderer rådmannen løpende behovet for tilpasninger i organisasjonen, rapporteringslinjer og beslutningsprosesser. En handlekraftig organisasjon fordrer sammenheng mellom kommunens mål og strategier, og kommunens organisering og arbeidsprosesser.

Rådmannen ønsker å motivere til arbeidsprosesser som mobiliserer verdiskapende samhandling. Målsettingen er blant annet effektiv anvendelse og utvikling av kompetanse i organisasjonen.

Bedre styringsinformasjon

For å styrke organisasjonens evne til både å effektivisere, er det viktig at styringsinformasjon er lett tilgjengelig og tilpasset behovet. Databehandlingsteknologi åpner for flere muligheter for rask sammensetning av relevant styringsinformasjon og bedre beslutningsgrunnlag i styring og ledelse. Det er flere løsningskonsepter for dette formålet. I investeringsplan er det tatt høyde for å anskaffe elektroniske verktøy som skal understøtte løsningene.

Innbygger, bruker- og medarbeiderundersøkelser gir viktige styringsdata. Det er i 2014 gjennomført bruker- og innbyggerundersøkelser. Brukerundersøkelser gjennomføres innen de store tjenestoområdene.

Internkontroll

Det er avgjørende for god styring og handlekraft at kommunen har systemer og rutiner som sikrer rådmannen betryggende kontroll over den samlede virksomheten.

Rådmannen vil videreutvikle kommunens internkontroll. Arbeidet inngår som en del av oppfølgingen av mål og strategier for helhetlig styring.

2.4.4 Styringsindikatorer

Handlekraftig organisasjon

Mål/strategier	Indikatorer	Retning
Økonomisk bærekraft	Netto driftsoverskudd	Inntil 1,5 %
Tilfredse medarbeidere	- Årlig medarb.samtale - Stillingsinstruks - Involvering - Medarb.undersøkelse	Kontinuerlig oppfølging Første måling i 2014. Heve snittskår over tid.
Fornøyde innbyggere og brukere	Tilfredshet målt i brukerundersøkelser	Overvåke og forbedre
Effektiv saksbehandling med god informasjons-tilgjengelighet	Saksbehandlingsrutiner og fristbrudd	Overvåke og forbedre

3 Økonomiske forutsetninger

3.1 Frie inntekter

Kommunens inntekter omfatter ulike komponenter som skatteinntekter, rammetilskudd, øremerkede tilskudd og brukerbetalinger.

Kommunenes frie inntekter består av skatteinntekter og rammetilskudd og utgjør 71,2 % av Storfjord kommunes driftsinntekter i 2015. Inntektene disponeres fritt uten andre føringer fra staten enn gjeldende lover. Gjennom inntektssystemet fordeles de frie inntektene til kommunene. Skatteandelen utgjør på nasjonalt nivå om lag 40 %. Storfjord kommunes skatteinntekter er på om lag 25 % av de frie inntektene. Dette inkluderer inntektsutjevningen. Inntektsutjevningen er en omfordeling av skatteinntekter mellom kommuner for å utjevne forskjeller i skatteinntektene. For 2015 er inntektsutjevningen anslått til kr 7 267 000,- for Storfjord kommune.

Rammetilskuddet består i hovedsak av et innbyggertilskudd, utgiftsutjevning og andre mindre tilskuddsordninger.

Den nye regjeringen har som en del av sin regjeringsplattform sagt at de ønsker å foreta en helhetlig gjennomgang av inntektssystemet, både med tanke på dagens mekanismer og i forbindelse med reformarbeid og mulige endringer i kommunestrukturer¹. Det er et pågående arbeid med en gjennomgang av kommunestrukturen.

3.1.1 Nasjonale forutsetninger

I statsbudsjettet for 2015 legger regjeringen opp til en nominell vekst i kommunenes frie inntekter på 4,8 % i forhold til anslag på regnskap for 2014 og korrigerert for oppgaveendringer. For Storfjord kommunes del har Kommunal- og regionaldepartementet anslått en nominell vekst i frie inntekter på 1,6 % fra 2014 til 2015. Årsaken til den lave veksten

kommer av at kommunal medfinansiering (samhandlingsreformen) er trukket ut av kommunenes inntekter. Dette utgjør kr 5,6 mrd på landsbasis, og kr 2,5 mill for Storfjord kommune. Departementet har beregnet oppgavekorrigererte frie inntekter for 2014 for å kunne sammenligne 2014 med 2015. Beregner man veksten fra oppgavekorrigererte frie inntekter så blir den på 3,7 %.

Anslått lønns- og prisvekst (deflator) er 3,0 % også i 2015, inkludert en antatt lønnsvekst på 3,3 %. Realveksten i kommunesektorens frie inntekter er dermed beregnet til 1,4 % i forhold til revidert nasjonalbudsjett 2014, noe som utgjør kr 4,4 mrd.

Anslag for kommunesektorens skatteinntekter for 2014 er nedjustert med kr 1,7 mrd fra oktober 2013 til oktober 2014. For 2015 er det anslått en økning fra siste anslag i 2014 på kr 6,1 mrd til kr 135,53 mrd. Anslaget på kommunesektorens skatteinntekter i 2015 bygger blant annet på om lag 0,8 % sysselsettingsvekst i norsk økonomi og 3,3 % lønnsvekst fra 2014 til 2015. Fra 2015 skal uføretrygd skattlegges som lønn. Dagens uføre får omregnet uførepensjonen slik at verdien av ytelsen etter skatt er om lag uendret. Reformen innebærer økte skatteinntekter til kommunene.

Veksten i frie inntekter må sees i sammenheng med kommunesektorens anslåtte merutgifter knyttet til befolkningsutviklingen. Beregninger utført av Teknisk beregningsutvalg (TBU) indikerer at kommunesektoren vil kunne få merutgifter i 2015 på om lag kr 3,1 mrd. grunnet den demografiske utviklingen. De anslåtte merutgiftene er et uttrykk for hva det vil koste kommunesektoren å opprettholde tjenestetilbudet i blant annet skole, barnehage og omsorgstjenesten med uendret standard og produktivitet i tjenesteytingen.

Regjeringen foreslår en reduksjon fra 11,4 % i 2014 til 11,25 % i 2015 i den kommunale skattøren for personlige skattytere. Forslaget til skattøre er tilpasset forutsetningen om en skatteandel på 40 % i 2015.

¹ Kilde: Notat om «Politisk plattform» for ny regjering av 07.10.13, s.47

3.1.2 Lokale forutsetninger

Skatteinntekter

Det er budsjettet med en skatteinngang fra formues- og inntektsskatten til Storfjord i 2015 på kr 38 688 000. Av dette er om lag kr 5 000 000 naturressursskatt i forbindelse med kraftproduksjon. Dette anslaget er en reduksjon på kr 1 297 000,- fra regjeringens forslag i tabell 3-K som er benyttet i grønt hefte.

Kommunal- og regionaldepartementet har i sitt anslag for skatteinntekter lagt til kr 8 470 000,- som er anslått inntektsutjevning for å utjevne forskjeller i skatteinntekter. På grunn av svikten vi ser i denne inntekten for 2014 er det i budsjettet for 2015 redusert med kr 1 203 000,-. Inntektsutjevningen er i budsjettet for Storfjord lagt under rammetilskudd.

Arbeidsledigheten anslås å holde seg om lag på dagens nivå, både i år og neste år.

Rådmannen vil presisere at det alltid er usikkerhet knyttet til skatteanslaget.

Rammetilskuddet

Rammetilskuddet for Storfjord kommune er fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet oppgitt til kr 84 106 000. I tillegg er det i budsjettet lagt til kr 7 267 000 som er anslått inntektsutjevning for 2015. Dette er kr 1 203 000,- lavere enn det som er anslått i statsbudsjettet.

Det ordinære rammetilskuddet tar utgangspunkt i et innbyggertilskudd som fordeles med et likt beløp per innbygger. For Storfjord kommune utgjør dette kr 43 235 000 (kr 22 425 * 1928 innbyggere). Innbyggertilskuddet korrigeres videre for utgiftutjevning, beregnet etter objektive kriterier som kalles kostnadsnøkkel. Når en kommune har en lavere behovsindeks enn 1, får den en reduksjon i tilskuddet. Omfordeling skjer til de kommunene som har kostnadsindeks over 1. Storfjord har en beregnet behovsindeks på 1,2106 som innebærer en utgiftutjevning i 2015 på kr 18 881 000.

Innbyggertilskudd korrigeres videre for elever i statlige og private skoler. For Storfjord utgjør dette en økning i tilskuddet på kr 649 000.

For 2015 er det gitt midler til enkeltsaker som styrking av helsestasjons og skolehelsetjeneste, samt utdanning av deltids brannpersonell med til sammen kr 221 000.

Inntektsgarantiordningen er utformet slik at ingen kommuner skal ha en vekst i rammetilskuddet fra et år til et annet som er lavere enn kr 300 under veksten på landsbasis, målt i kroner pr innbygger. Ordningen finansieres med et likt trekk pr innbygger i alle landets kommuner. For Storfjord utgjør dette et trekk på kr 122 000.

Nord-Norgetilskuddet har en sats pr innbygger for kommuner i tiltakssonen i Troms på kr 3 716 i 2015. For Storfjord utgjør dette kr 7 213 000 for 2015.

Småkommunetilskuddet for kommuner i tiltakssonen utgjør kr 11 857 000 for Storfjord.

I tillegg er Storfjord kommune tildelt kr 2 172 000 i skjønnstilskudd som er fordelt av Fylkesmannen i Troms.

Fylkesmannen har fordelt skjønnsmidlene med 6 % etter kommunenes andel av befolkningen i fylket. 11 % er fordelt etter en KOSTRA-tjenestenøkkel som sier noe om mottakere av pleie- og omsorgstjenester, antall elever med spesialundervisning, antall 0-5 åringer med barnehageplass, antall barn med barnevernstiltak, og antall sosialhjelpsmottakere. Videre er 27 % fordelt til samferdsel etter antall kilometer kommunal veg og gang- og sykkelveg. 26 % er fordelt etter utgifter til ressurskrevende brukere. Dette er fordelt etter hvor stor egenandel i forhold til antall innbyggere de enkelte kommunene har hatt til disse tjenestene. Negativ befolkningsutvikling er kompensert gjennom skjønnsmidlene med en samlet vekt på 6 %. Dette skal motvirke noe av det tapet negativ befolkningsutvikling har i det ordinære inntektssystemet. Videre er det en historisk fordelingsnøkkel på 20 % som er gjennomsnittet av den enkelte kommunes andel av skjønnsmidlene de siste tre år. Dette for å sikre en forutsigbarhet. Til slutt er 6 % fordelt etter andre forhold som miljøvernmessige utfordringer, utfordringer knyttet til rovviltbestanden, særskilt høye utgifter til skyss av helsepersonell, store utgifter til språkdeling mellom bokmål og nynorsk, og kompensasjon

for utilsiktet effekt ved kommunesammenslåing mellom Harstad og Bjarkøy.

3.2 Andre inntekter

3.2.1 Egenbetalinger for kommunale tjenester

Rådmannen foreslår for 2015 å prisjustere betalingssatser med 3 % hvis ikke gebyret eller betalingssatsen nevnes spesielt i vedtaket med tilhørende prisjustering. Dette er i tråd med den pris- og kostnadsjusteringsfaktoren (deflator) som staten benytter i forhold til kommunene, og bygger på et lønnsvekstanslag på 3,3 % og 2,5 % prisvekst på kjøp av varer og tjenester

Rådmannen anbefaler å øke de generelle egenbetalingene i tråd med gjeldende regler og forskrifter. Det er i hovedsak egenbetalinger innen pleie- og omsorg som er forskriftsregulert.

Betaling for barn i barnehage følger statlige maksimumssatser.

En fullstendig oversikt over endringene i avgifter, gebyrer og egenbetaling fremkommer i rådmannens budsjettforslag 2015.

3.2.4 Konesjonskraftinntekter

Storfjord kommune har, som følge av konsesjonsvilkårene for kraftproduksjonen i Skibotn, konsesjonskraft på 32 900 000 kwh til videresalg eller eget bruk. Det ligger også en begrensning knyttet til det totale strømforbruket innenfor kommunens grenser.

Denne konsesjonskraften videreselges og ligger i økonomiplanperioden med følgende inntekter:

2015	2016	2017	2018
kr 4 000 000	kr 4 000 000	kr 4 000 000	kr 4 000 000

Storfjord kommune selger konsesjonskraften videre til selskaper som selger kraften på det åpne markedet. Avtale om salg inngås sent på høsten i løpet av november/desember. Først når avtalen er inngått vet vi hva inntekten blir. Den inntekten som ligger inne for 2015 er

basert på en indikert pris som ble oppgitt i september. Dette er lavere enn det har vært i 2014. Det er lagt inn samme pris i hele økonomiplanperioden. De senere årene har inntektene fra konsesjonskraften vært lave. Storfjord kommune bør bli mindre avhengig av disse inntektene i budsjettsammenheng da en plutselig inntektssvikt gjør det vanskelig å oppnå budsjettbalanse. På sikt bør disse inntektene budsjetteres avsatt til fond slik at budsjettendringer i løpet av året kan dekkes inn gjennom dette. Alternativt kan disse inntektene benyttes til å finansiere investeringer slik at lånefinansieringen av investeringer kan reduseres noe.

3.2.5 Eiendomsskatt

Eiendomsskatt verker og bruk

Eiendomsskatt på verker og bruk videreføres på dagens nivå med en skattesats på 7 promille. Dette utgjør inntekter på kr 8 150 000 for Storfjord kommune i 2015. Det er hovedsakelig Troms kraftforsyning og energi AS som står for størstedelen av dette på grunn av kraftverk i kommunen. Eiendomsskatten er redusert fra 2014 med kr 300 000. Hovedårsaken til dette er redusert eiendomsskattegrunnlag på kraftverkene i Skibotn grunnet reduksjon i kraftprisen.

Eiendomsskatt på bolig-, fritids- og næringseiendommer

Rådmannen foreslår å innføre eiendomsskatt på boliger, fritidseiendommer, og nærings-eiendommer fra 2015. Det er gjort en endring i eiendomsskatteleas § 8-C-1, pkt. 1 for å kunne benytte formuesgrunnlaget ved verdsetting av boliger. Dette betyr at ligninga året før eiendomsskatteåret benyttes for å beregne verdien av boliger. Disse opplysningene er tilgjengelig for kommunene fra Skatteetaten. Nærings- og fritidseiendommer må fortsatt takseres særskilt og 2015 må i stor grad benyttes til forarbeid og klargjøring for eiendomsskatt på boliger, fritids- og næringseiendommer. Kommunestyret må fastsette retningslinjer for taksering, og det må nedsettes et eget takstutvalg som kan arbeide ut fra retningslinjene som kommunestyret har fastsatt. Alle takseringer og

verdifastsettinger må være klare og vedtak må være gjort før eiendomsskattelistede legges ut til offentlig gjennomsyn 1. mars i skatteåret. Taksering av fritids- og næringseiendommer ventes å ta noe tid og derfor kan det ikke innføres allerede i 2015. Det er foreslått å avsette kr 500 000 i 2015 til taksering og klargjøring i forbindelse med innføringen.

Beregning av forventede inntekter er gjennomført. Dette er imidlertid ikke eksakte tall, men estimater og anslag. Grunnlaget som kan legges til grunn er at en bolig er verdt kr 800 000. Dette ganges opp med 800 boliger, og da er inntektsgrunnlaget til kommunen ca kr 3,2 mill pr år med 5 promille.

Økte utgifter for kommunale boliger må også påregnes ved krav om eiendomsskatt, da kommunen har en del bygningsmasse.

Tabellen under viser anslagsberegning for boliger

Anslagsberegning				
5 ‰	Verdigrunnlag etter eventuelle fradrag			
Antall boliger	600 000	800 000	1 000 000	1 200 000
600	1 800 000	2 400 000	3 000 000	3 600 000
700	2 100 000	2 800 000	3 500 000	4 200 000
800	2 400 000	3 200 000	4 000 000	4 800 000
900	2 700 000	3 600 000	4 500 000	5 400 000
1000	3 000 000	4 000 000	5 000 000	6 000 000

3.2 Lønns-, pris- og renteforutsetninger

3.3.1 Lønns- og prisforutsetninger

Deflatoren er et uttrykk for statens lønns- og priskompensasjon i kommuneopplegget og er den forventede lønns- og prisstigningen. Denne benyttes til å prisjustere øremerkede tilskuddsordninger og til å kompensere for lønns- og prisstigning i fastsettingen av de samlede rammeoverføringene over inntektssystemet. Den benyttes videre til å beregne om de samlede overføringene har hatt en realvekst eller ikke.

Deflatoren er vektet med 2/3 lønnsvekst og 1/3 prisvekst. For 2015 er deflatoren anslått til 3 % hvor prisveksten utgjør 2,5 % og lønnsøkningen utgjør 3,3 %.

Lønnsveksten på 3,3 % er lagt inn i konsekvensjustert budsjett og er fordelt ut på ansvarsene for å ta hensyn til lønnsforhandlingene i 2015. Det er ikke avsatt noe til et sentralt fond i 2015 for å dekke en vekst ut over det som er fordelt ut.

Når det gjelder prisvekst så er ikke rammene til det enkelte ansvar justert for dette, noe som innebærer en reduksjon av driftsnivået i 2015 for alle ansvarsene regnet i realverdi.

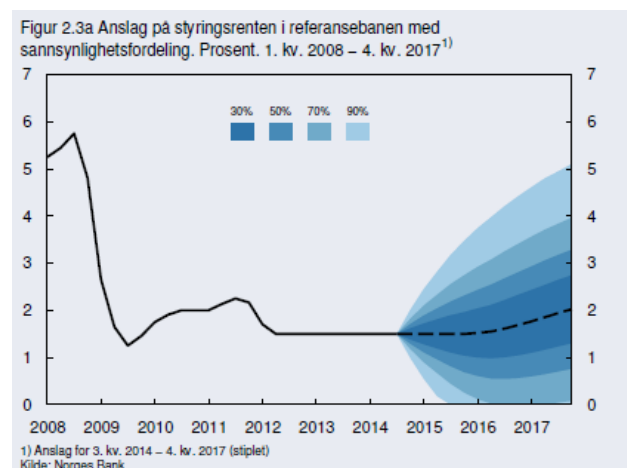
3.3.2 Renteforutsetninger

Storfjord kommune vil ved utgangen av 2014 ha egne lån på ca kr 170 mill. I tillegg kommer startlån som er viderefremidlet til innbyggerne og som finansieres av disse.

Norges Bank legger i Pengepolitisk rapport 3/14 til grunn en forventet utvikling i gjennomsnittlig styringsrente som vist i tabellen under.

NB anslag styringsrente	
2015	1,5
2016	1,5
2017	2
2018	-

Figuren under viser hvordan Norges Bank ser for seg utviklingen i styringsrenten fram mot utgangen av 2017.

Utlånsrenten til kommunal sektor ligger i dag mellom 0,4 - 1 prosentpoeng høyere enn styringsrenten, slik at utlånsrenten er i underkant

av 2,5 % pr november 2014 mens styringsrenten er 1,5 %.

Kommunalbanken har sammenstilt hvilke renteanslag Norges Bank, SSB og markedet har for årene framover. Følgende tabell viser renter med påslag slik at det skal kunne brukes som budsjetterenter.

	Norges Bank	SSB	Markedet (FRA-basert)	Budsjetterente
2015	2,20	2,10	2,08	2,20
2016	2,20	2,20	2,18	2,20
2017	2,70	2,50	2,47	2,70
2018	-	-	2,74	3,00

I budsjettet er det lagt inn en renteutvikling som i kolonnen for «Budsjetterente».

Renter og avdrag i konsekvensjustert budsjett:

	2015	2016	2017	2018
Renter	6 154 000	5 254 000	5 464 000	5 864 000
Avdrag	6 727 726	9 045 870	7 974 128	7 828 062

Storfjord kommune har flere lån som er bundet til fast rente hvor avtalene løper ut i 2015. Disse fastrentene er høyere enn flytende rente. Derfor blir renteutgiftene lavere i 2016 enn 2015. I 2017 er det antatt at flytende rente fortsatt vil ligge noe under de fastrenteavtalene vi har i dag. I 2016 vil Storfjord kommune få avdragsutgifter på lånene som har avdragsutsettelse i dag. Derfor blir det en økning i avdrag i 2016. I 2016 vil et lån med årlige avdrag på kr 1,17 mill være nedbetalt og avdragene i 2017 reduseres igjen.

3.4 Pensjon og premieavvik

Premieavvik og pensjon

Fra 2003 trådte det i kraft en forskrift om regnskapsføring av pensjonskostnader. Hensikten var at regnskapet skulle vise beregnet pensjonskostnad og ikke som tidligere innbetalt premie da disse to størrelser ikke er like. Beregnet pensjonskostnad skulle gi en mer forutsigbar og mindre variabel kostnad i regnskapet. Differansen mellom beregnet pensjonskostnad og innbetalt premie er betegnet

som premieavvik. Hvis Storfjord kommune betaler mer i pensjonspremie enn størrelsen på den beregnede pensjonskostnaden så vil differansen bli inntektsført. Denne "inntekten" medfører ingen innbetaling av penger mens pensjonspremien er betalt av kommunen.

Fram til 2010 hadde Storfjord kommune ett års amortisering av tidligere års premieavvik, men dette ble endret til 15 år gjeldende fra 2010, og senere 10 år fra og med 2012 etter endring av forskriften. Det er vedtatt å endre amortiseringstiden til 7 år for premieavvik som oppstår i 2014 og senere.

Pensjonspremie

For 2015 er det varslet en pensjonspremie-innbetaling på ca kr 18,11 mill. Dette er inkludert ansattes andel på 2 %.

Forsikringsselskapene som forvalter kommunens pensjonsmidler har varslet følgende premiesatser for neste år:

Forsikringsselskap	Premie 2015
SPK- lærere	11,55 %
KLP- sykepleiere	19,15 %
KLP- øvrige ansatte	15,03 %

Det er ikke tatt med inntektsføring av premieavvik i 2015. Samlet er det budsjettert med premieavvik på kr 2 930 273 som en inntekt fra både KLP og SPK. Det planlegges å bruke premiefondet til dekning av fakturaer fra KLP tilsvarende det budsjetterte premieavviket. Dette vil medføre at vi ikke får et premieavvik og at pensjonsbelastningen på etatene blir tilsvarende mindre. Amortiseringen av tidligere års premieavvik er med som en kostnad.

3.5 Investeringer og finansiering

Investeringsprogrammet for 2015 har en utgiftsramme på kr 19 967 000 og vil i hovedsak finansieres med ubrukte lånemidler og ved nytt låneopptak. I tillegg vil det benyttes salgsinntekter fra salg av boliger og eiendommer, mva-kompensasjon og fondsmidler.

Egenkapitalinnskuddet til KLP finansieres med bruk av fondsmidler og mva-kompensasjon.

Økning i renter og avdrag som følge av investeringsplan 2015 - 2018:

	2015	2016	2017	2018
Renter	38 500	189 933	412 650	651 000
Avdrag	213 733	442 066	675 399	908 732

Beregningene som ligger til grunn for renter og avdrag i tilknytning til investeringsplanen bygger på låneopptak i mai det året investeringene gjøres og at det betales ett av to terminer det året det enkelte lån tas opp.

Utgiftsramme for investeringsplan 2015 -2018:

	2015	2016	2017	2018
Utgifter	19 967 000	8 200 000	10 800 000	7 500 000

3.5.1 Hovedprioriteringer investering

På neste side vises hovedoversikt over forslag til investeringsprogrammet for 2015-2018. Se samme tabell som vedlegg 9 i budsjettsaken.

Investeringsprogram		2015 - 2018											
Storford kommune		Finansiering 2015											
Prioriteringer	prosjektnr	Salg anleggs-tilskudd melder	Brak av brukte freemidler	Brak av mva-komp	Brak av fondsmidler	Brak av innleie salg AMI	Eskerne lin VAR	Eskerne lin 2015	2015	2016	2017	2018	kommentar/foerdif
	Vann og avløp												
	330 Sertanplan Slibom	1 000 000	4 230 000					5 450 000	10 670 000				Isangsent
	670 Avløpspumpesystem Slibom skole			1 850 000			1 850 000	1 850 000	5 000 000				Forhånds 2017, gjennomføring 2018 og 2019
	xx Slibom kloakk, avløpsrensing								300 000				
	xx Oppgradering kloakk, Høring								700 000				
	741 Bølgetil Humsenskjøgen Øveren, vann og avløp								1 000 000				
	xx SD overvåkingsystem vann og avløp								100 000				
	667 Digital kartlegging av kommunens vann- og avløpsledninger		100 000						100 000				
	xx Nytt avløpsystem Slibom, Apsla								100 000				
	xx Oppgradering vannledning vestenish, Striberg - Tommerås								650 000				
	xx Forprosjekt hovedplan for VA i Storford kommune		150 000						150 000				
	Veter												
	355 Trafikksikkerhetsblad												
	142 Kommunale veier, asfaltering		500 000						500 000				
	Bygninger												
	746 Oppgradering til Åsen omsorgssenter		500 000						500 000				
	xx Automatisk magesystem Storford kirke								500 000				
	xx Nytt kjøle- og frysingsanlegg Åsen		120 000						120 000				
	xx Handikapvennlig Storford kirke								150 000				
	xx El-sikringsblad kommunale boliger								300 000				
	xx Ventilasjon NAV/tdhuset		2 000 000						2 000 000				
	xx Øveren barnehage - tilbygg								400 000				
	171 Kommunale boliger oppgradering								400 000				
	Salg og bolig												
	Salg av kommunalt bolig til tidligere vedtak		-800 000										
	B barn												
	xx Brannetilsikring ombygning Åsen		230 000						230 000				Avvik etter tilsyn
	xx Brannetilsikring tilk Slibom omsorgssenter		260 000						260 000				Avvik etter tilsyn
	xx Brannetilsikring tilk andre kommunale bygg		630 000						630 000				Avvik etter tilsyn
	Andre tiltak												
	100 Oppgradering av mikrotilfusser og av server felles datasenter		200 000						200 000				
	xx Årsakfellek datatilsikring utstyr og datatilsikringblad								150 000				
	xx Konsgresssenter Høring								150 000				
	682 Kommunal andel utbygging modhert i Sigurdskleppen								1 500 000				100 000 i tilskudd fra TRK
	961 EK-innskudd KLIP			400 000	600 000				1 000 000	1 000 000			Innskudd EK gjennomføres over 5 år, tillegg til årlig andel
	xx Oppgradering av kartmunnale (geovestskanviale)		117 000						117 000				Sentralt pålegg
	xx Dignitetsforing/oppgradering av kommunens reguleringsplaner								200 000				
	763 Utvikling av Slibom kirkegård								550 000				
	xx Årsakfellek av styke og steinvegen								150 000				Sentralt pålegg
	xx Nøt mødret og DNS installasjon								300 000				
	xx Utvikling av nye boliger til Høring								300 000				
	xx Nøt kvalifiserings- og styringsystem (IT)								200 000				
	xx Lysdomegg forsl Storford kirke		300 000						300 000				
	xx Nye skoleplasser Øveren og Høringseter barnehager		300 000						300 000				Gjelder og porter, renovering og nybygg
	xx Personaldatumsystem Åsen		100 000						100 000				
	xx Omgjøring av fremsettehold fra kjøp av ebeidom			150 000					150 000				Frikt festeretter som ikke har ser fremsette
	xx Nøtvernsregulering Slibom oms. senter								700 000				
		-800 000	1 000 000	9 717 000	550 000	600 000	800 000	1 850 000	5 450 000	19 967 000	8 200 000	10 850 000	7 500 000

3.5.2 Beskrivelse av investeringstiltak i økonomiplanperioden

Investeringstiltak	2015	2016	2017	2018
Mange av tiltakene er estimerte kostnader og må fastsettes eksakt i forbindelse med prosjektering.				
VANN OG AVLØP				
Sentrumsplan Skibotn: Planarbeidet ifm tiltaket er ferdigstilt. Statens vegvesen har prosjekteringsansvaret og oppfølging av gjennomføringen. Storfjord kommunes egenandel er lagt i investeringsprogrammet. I tillegg til dette har kommunen bestilt en oppgradering av vann og avløpsanlegg i forbindelse med dette arbeidet. Det er estimert en besparelse på flere mill kr med å gjennomføre dette i samband med SVVs tiltak med sentrumsplan Skibotn.	10 670 000			
Avløpspumpestasjon Skibotn skole: Dagens avløpspumpestasjoner er ca. 40 år gamle og må byttes ut, både av sikkerhetsmessige grunner og for å bedre ressurstilgangen ved bruk av vaktmestere. Arbeidet settes opp som en opsjon etter kontrakten med Rasingen. Må prioriteres og prosjektering er iverksatt.	1 850 000			
Skibotn kloakk: Etablering av renseanlegg for rensing av kloakk i Skibotn. Det er utarbeidet et forprosjekt for tiltaket i 2011. I 2012 har fylkesmannen pålagt kommunen å iverksette tiltak for å utbedre forholdene. I 2015-16 må saksutredningen starte, men selve tiltaket er ikke planlagt iverksatt før i 2017 pga manglende økonomisk handlingsrom i kommunen (ROBEK og Fylkesmannens godkjenning av lån)			5 000 000	
Oppgradering kloakk Hatteng: Det skal utarbeides en VA-plan for oppgraderinger i 2015. Etter godkjenning av planen planlegges det med søknad om tilskudd til Troms Fylkeskommune. Tidligere dreide dette seg i hovedsak om kombinasjonskummer som inneholder vann, avløp og brannhydrant. Behovet for dette er fortsatt til stede da kommunen fortsatt har kombinasjonskummer. Det er utfordringer ift avløp på Hatteng. Forarbeid planlegges i 2017 og oppstart gjennomføring i 2018 og fortsettelse i 2019.			300 000	2 000 000
Boligfelt Hansenskogen Oteren, vann og avløp: Privat aktør planlegger etablering av nytt boligfelt i		700 000		

Oteren. Kommunen bistår med tilføring av kommunal vann- og avløpsledning, ca.500 meter. Prosjektet har vært satt opp i 2013, men er avtalt forskjøvet fra år til år. I rådmannens forslag til investeringsbudsjett er denne forskjøvet til 2016.				
SD-overvåkingssystem for vann og avløp: Høydebasseng og pumpestasjoner som er investert de siste årene er tilrettelagt for sentral driftskontroll (SD). SD-anlegg effektiviserer vann- og avløpstjenestene. Prosjektering i 2015 og utførelse i 2016.		1 000 000		
Digital kartlegging av kommunens vann- og avløpsledninger: Digitalisering av vann- og avløpsnettet i kommunen i den hensikt å effektivisere tjenestene og ressursbruk. Dette er viktig både i forhold til vanntilgang brann, vannlekkasjer og problemer med avløp. Videre er det behov ift rapportering av opplysninger til f.eks. SVV.	100 000			
Nytt avløpssystem Skibotn, Apaja: I forbindelse med utvikling av området og mht planlagt nytt boligfelt er det hensiktsmessig med kommunal VA. Dette må utredes og gjennomføres. Det er i dag utfordringer med avløpet i området.		100 000	2 000 000	2 000 000
Oppgradering vannledning Vestersia. Stubbeng – Tømmernes Fullføre et prosjekt som startet i 2010. Gjenstår ca 2 km. Gjennomføres over tre år. Det er i dag store utfordringer med bl.a.lekkasjer på denne strekningen.		650 000	700 000	750 000
Forprosjekt hovedplan for VA: Det må planlegges, utredes og gjennomføres tiltak som resulterer i en helhetlig VA-plan for hele kommunen.	150 000			
VEIER				
Trafikksikkerhetstiltak: Det er laget en trafikksikkerhetsplan hvor gang- og sykkelveier skal prioriteres. Pga kommunens manglende økonomiske handlingsrom er tiltaket blitt utsatt flere ganger. Tiltaket foreslås utsatt på nytt til 2018. Pengene skal dekke kostander med å lage reguleringsplan for gang- og sykkelstier som er med i Troms fylkeskommunes satsing på dette området.				600 000
Kommunale veier asfaltering: Asfaltering av kommunale veier har vært utsatt eller at	500 000	500 000	500 000	500 000

budsjettrammer er redusert. Det er enkelte områder som har særlige behov for mindre arbeid.				
BYGNINGER				
Oppgradering tak Åsen omsorgssenter: Taktekkingen er dårlig og det har vært lekkasjer i tak. Taktro er også ødelagt i partier der det har vært lekkasjer. Arbeidstilsynet har vært på tilsyn. Kommunen mottok avvik. Dette må lukkes.	500 000			
Automatisk ringesystem Storfjord kirke: I dag er det klokke som manuelt ringer inn til kirken. Menighetsrådet har fremlagt et behov for å anskaffe system for automatisk ringing.			200 000	
Handicap-toalett Storfjord kirke: Storfjord kirke har i dag ikke tilfredsstillende sanitærforhold som dekker krav til universell utforming.		150 000		
Nytt kjøle- og fryseanlegg Åsen: Det gamle systemet er svært ustabilt. I tillegg er kjølemediet som er i dagens løsning f.o.m. januar 2015 forbudt å benytte.	120 000			
El. sikringstiltak kommunale boliger: Bytte inntaksskap for å redusere faren for overbelastning av el-anleggene.		300 000		
Ventilasjon NAV/Rådhuset: Det er ikke tilstrekkelige ventilasjonsforhold i verken NAV-bygget eller i rådhuset. Spesielt er det utfordringer med å takle kalde og varme dager.				300 000
Oteren barnehage – tilbygg: Det er behov for å bygge på Oteren barnehage. Lokalet har i dag verken arbeidsrom eller spiserom. Det er i dag et rom på ca. 9 m ² som benyttes som møterom, spiserom og personalrom. Prosjektet har flere ganger blitt skjøvet ut i tid. Forholdene er ikke holdbare ift arbeidssituasjonen, HMS, arbeidsmiljø, etc.	2 000 000			
Kommunale boliger oppgradering: Det er et omfattende etterslep på vedlikehold av kommunale boliger og bygg. I 2015 settes det ikke av midler til dette arbeidet selv om behovet er der. I 2016 og 2017 vil kun det mest nødvendige bli gjennomført. Dersom det åpnes et økonomisk handlingsrom mot slutten av øk.planperioden, kan det være rom for økning.		400 000	400 000	400 000

SALG BOLIG Salg av kommunal bolig ihht. tidligere vedtak	-800 000			
BRANNTILTAK				
Brannteknisk ombygging Åsen: Rømningsveier, rominndeling og dokumentasjon. Avvik fra tilsyn	230 000			
Branntekniske tiltak Skibotn omsorgssenter: Sikringstiltak og dokumentasjon, bruk av sakkyndig ekstern branningeniør/konsulent.	260 000			
Branntekniske tiltak andre kommunale bygg: Sikringstiltak. Alle bygg mangler bl.a. brannteknisk bygnings dokumentasjon. Utført tilsyn på alle bygg og avvikene må lukkes.	620 000			
ANDRE TILTAK				
Oppgradering microsoftlisenser og ny server felles datasenter: Nødvendig oppgradering av programvare. Anskaffelse av nye komponenter til datasenter.	200 000			
Anskaffelse datateknisk utstyr og datasikringstiltak Anskaffelse av datateknisk utstyr samt sikring og adgang. Oppfølging av datatilsynets tilsyn i kommunen.	150 000			
Nytt kvalitets- og styringssystem (IT) Få et ensartet digitalt system for kvalitetsstyring, egenkontroll og målstyring.		200 000		
Kunstgressbane Hatteng: Idrettslaget har i flere år fremmet ønske om kunstgressbane. Finansieringsplan: Kommunal egenandel på 950 000 kr, spillemidler (1,75 mill), Sparebankfond (0,4 mill), bidrag fra Storfjord IL (0,31 mill). Storfjord kommune er ønsket som byggherre på grunn av reglene i forhold til momskompensasjon, men da vil kommunen måtte stå som eier av tiltaket.				950 000
Kommunal andel utbygging av mobilnett i Signaldalen: Dialog med Telenor som ønsker å bygge ut området. Det er i dag ikke tilfredsstillende mobildekning i Signaldalen.		1 500 000		

EK-innskudd KLP: Ved bytte av pensjonsselskap må Storfjord kommune inn med egenkapitalinnskudd i KLP. Det er avtalt med KLP å betale inn beløpet over flere år i stedet for å betale inn alt på en gang.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	
Oppgradering av kartgrunnlag (Geovekstavtalen): Kartverket har inngått avtale med alle kommuner om oppgradering av kartgrunnlag, fotografering og kartlegging. Sentralt pålegg.	117 000			
Digitalisering av reguleringsplaner: Som et ledd i å effektivisere og forbedre tjenestene er dette tiltaket med på å gjøre det. I dag er planene manuelle i mapper, og hver gang det skal hentes informasjon i det manuelle arkivet, krever det tid og ressurser. Anskaffelse av digitaliseringstjenester, systemutvikling og lasting av planene inn i systemet.	200 000			
Utvidelse av Skibotn kirkegård: Et stort behov for en utvidelse av antall gravplasser. Plan for utvidelsen starter i 2015. Gjennomføring i 2016.		550 000		
Anskaffelse av ny spyle- og steamvogn: Utstyret som kommunen i dag har er gammelt og ustabil. Det er stadige reparasjoner, og det har også vært behov for å leie dette mellom reparasjonene. Denne vogna løser både steaming og spyling. Er også mye mer effektiv enn den gamle da trykk, vannmengde og temperatur er høyere.		450 000		
Nytt nødnett og UMS installasjon: Nødnettet er et sentralt pålegg til alle kommunene. UMS er varsling via tekstmeldinger ved f.eks rasfare, kokepåbud av vann, andre hendelser i kommunen, etc.	150 000			
Utvikling av nye boligfelt Hatteng: Stor mangel på boligtomter på Hatteng gjør at en må se på muligheten til samarbeid med private utbyggere for å få frem byggeklare tomter. Dette er da 1. fase i en utbyggingstrinn med utarbeidelse av en reguleringsplan for deler av området.	300 000			
Nytt kvalitets- og styringssystem (IT): Få et ensartet digitalt system for HMS og kvalitet.		200 000		
Lydanlegg/orgel Storfjord kirke: Dagens lydanlegg er ikke godkjent i Storfjord kirke og det må anskaffes nytt. Det er også behov for oppgradering av orgel.	300 000			

Nye sikringstiltak Oteren og Furuslottet barnehager: Gjelder gjerde og porter. Oppgradering og utskifting.	300 000			
Pasientalarmsystem Åsen: Det må skaffes et tilfredsstillende pasientalarmsystem på Åsen omsorgssenter.	100 000			
Omgjøring av festeforhold ifm kjøp av eiendom: Kommunen har pr. i dag ikke mulighet til å fremfeste tomter etter at den nye lovgivning. Tomtene må frigis fra fester og matrikkelføres på nytt. Påløper tinglysningsgebyrer, etc.	150 000			
Nødstrømsaggregat Helsehuset: Ved strømbrudd skal likevel helsetjenester gis og med dette tiltaket kan tjenestene opprettholdes		700 000		
Nødstrømsaggregat Skibotn omsorgssenter: Ved strømbrudd skal likevel omsorgstjenester gis og med dette tiltaket kan tjenestene opprettholdes.			700 000	
Sum investeringer	19 967 000	8 200 000	10 800 000	7 500 000

Klart for iverksetting av investeringstiltak i samarbeid med Statens vegvesen - Skibotn sentrumsplan

4 Hovedoversikt drift og investering

4.1 Drift

Hovedoversikt drift	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Brukerbetalinger	-4 752 060	-4 977 800	-4 797 372	-4 797 372	-5 895 408	-5 895 408
Andre salgs- og leieinntekter	-16 087 507	-16 588 441	-15 344 261	-15 487 261	-15 487 261	-15 487 261
Overføringer med krav til motytelse	-34 265 542	-20 978 102	-21 417 564	-21 974 564	-21 974 564	-21 974 564
Rammetilskudd	-87 690 289	-93 170 000	-91 373 000	-93 697 000	-94 384 000	-94 461 486
Andre statlige overføringer	-873 323	-520 000	-750 000	-750 000	-750 000	-750 000
Andre overføringer	-601 810	0	0	0	0	0
Skatt på inntekt og formue	-32 892 799	-33 343 000	-33 688 000	-33 891 000	-33 914 000	-34 139 000
Eiendomsskatt	-8 255 589	-8 450 000	-8 150 000	-11 350 000	-11 350 000	-11 350 000
Andre direkte og indirekte skatter	-7 207 357	-7 000 000	-7 100 000	-7 100 000	-7 100 000	-7 100 000
SUM DRIFTSINNTEKTER (B)	-192 626 276	-185 027 343	-182 620 197	-189 047 197	-190 855 233	-191 157 719
Lønnsutgifter	108 180 011	100 947 303	105 473 415	106 634 468	114 980 253	114 841 753
Sosiale utgifter	16 323 394	15 590 550	14 505 995	15 815 941	17 733 693	17 980 745
Kjøp av varer og tjenester som inngår i komm tjenesteprod	22 549 623	24 045 483	24 551 886	23 982 016	23 873 455	23 813 455
Kjøp av varer og tjenester som erstatter komm tjprod	14 715 536	13 411 632	15 665 931	14 625 931	13 560 931	13 560 931
Overføringer	13 733 765	10 222 572	9 313 366	9 683 366	9 718 366	9 718 366
Avskrivninger	10 931 948	10 763 809	11 063 151	11 063 151	11 063 151	11 063 151
Fordelte utgifter	-1	205 958	94 005	94 005	94 005	94 005
SUM DRIFTSUTGIFTER (C)	186 434 276	175 187 307	180 667 749	181 898 878	191 023 854	191 072 406
BRUTTO DRIFTSRESULTAT (D = B-C)	-6 192 000	-9 840 036	-1 952 448	-7 148 319	168 621	-85 313
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	-672 430	-1 055 945	-1 025 945	-1 025 945	-1 025 945	-1 025 945
Gevinst på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-10 000	-15 000	-65 000	-65 000	-65 000	-65 000
SUM EKSTERNE FINANSINNTEKTER (E)	-682 430	-1 070 945	-1 090 945	-1 090 945	-1 090 945	-1 090 945
Renteutgifter, provisjoner og andre finansutgifter	6 472 693	6 446 733	6 158 000	5 258 000	5 468 000	5 868 000
Tap på finansielle instrumenter	0	0	0	0	0	0
Avdrag på lån	7 235 400	7 157 648	6 727 726	9 045 870	7 974 128	7 828 062
Utlån	75 431	45 000	35 000	35 000	35 000	35 000
SUM EKSTERNE FINANSUTGIFTER (F)	13 783 524	13 649 381	12 920 726	14 338 870	13 477 128	13 731 062
RESULTAT EKSTERNE FINANSIERINGSTRANSAKSJONER	13 101 094	12 578 436	11 829 781	13 247 925	12 386 183	12 640 117
Motpost avskrivninger	-10 931 947	-10 763 809	-11 063 151	-11 063 151	-11 063 151	-11 063 151
NETTO DRIFTSRESULTAT (I)	-4 022 853	-8 025 409	-1 185 818	-4 963 545	1 491 653	1 491 653
Bruk av tidligere års regnskapsmessig mindreforbruk	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	-32 600	-739 104	0	0	0
Bruk av bundne fond	-4 946 034	-3 106 068	-3 867 653	-3 708 653	-3 608 653	-3 608 653
Bruk av likviditesreserve	0	0	0	0	0	0
SUM BRUK AV AVSETNINGER (J)	-4 946 034	-3 138 668	-4 606 757	-3 708 653	-3 608 653	-3 608 653
Overført til investeringsregnskapet	1 088 782	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års merforbruk	2 546 457	6 941 765	3 575 575	6 555 198	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	23 300	2 205 312	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	4 113 807	2 017 000	2 217 000	2 117 000	2 117 000	2 117 000
Avsetninger til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0
SUM AVSETNINGER (K)	7 772 346	11 164 077	5 792 575	8 672 198	2 117 000	2 117 000
REGNSKAPSMESSIG MER- MINDREFORBRUK (L = I+J-K)	-1 196 541	0	0	0	0	0

4.2 Investeringer

Hovedoversikt Investering	Regnskap 2013	Budsjett 2014	Budsjett 2015	Budsjett 2016	Budsjett 2017	Budsjett 2018
Salg av driftsmidler og fast eiendom	-229 497	-1 600 000	-800 000	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	-1 106 636	0	0	0	0	0
Kompensasjon for merverdiavgift	0	-873 000	-550 000	-400 000	-400 000	-400 000
Statlige overføringer	-369 000	0	0	0	0	0
Andre overføringer	0	-1 100 000	-1 000 000	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0	0	0	0
SUM INNTEKTER (L)	-1 705 133	-3 573 000	-2 350 000	-400 000	-400 000	-400 000
Lønnsutgifter	283 222	0	0	0	0	0
Sosiale utgifter	10 593	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i kommunal tj.prod.	11 529 221	10 558 000	18 967 000	7 200 000	9 800 000	7 500 000
Kjøp av varer og tj som erstatter kommunal tj.prod	0	0	0	0	0	0
Overføringer	1 361 793	0	0	0	0	0
Renteutg, provisjoner og andre finansutg	13 356	0	0	0	0	0
Fordelte utgifter	0	0	0	0	0	0
SUM UTGIFTER (M)	13 198 186	10 558 000	18 967 000	7 200 000	9 800 000	7 500 000
Avdragsutgifter	4 818 432	1 000 000	1 200 000	1 400 000	1 600 000	1 800 000
Utlån	5 358 730	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Kjøp av aksjer og andeler	188 095	600 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
Dekning tidligere års udekket	0	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundne investeringsfond	0	0	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	1 430 509	1 200 000	1 300 000	1 400 000	1 500 000	1 600 000
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0
SUM FINANSIERINGSTRANSAKSJONER (N)	11 795 766	6 800 000	7 500 000	7 800 000	8 100 000	8 400 000
FINANSIERINGSBEHOV (O = M+N-L)	23 288 819	13 785 000	24 117 000	14 600 000	17 500 000	15 500 000
Bruk av lån	-15 789 296	-10 985 000	-21 017 000	-11 200 000	-13 800 000	-11 500 000
Salg av aksjer og andeler	-61 800	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	-1 430 509	-1 200 000	-1 500 000	-1 800 000	-2 100 000	-2 400 000
Overføringer fra driftsregnskapet	-1 088 782	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års overskudd	0	0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av bundne driftsfond	0	0	0	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	-4 918 432	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Bruk av bundne investeringsfond	0	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000	-1 000 000
SUM FINANSIERING (R)	-23 288 819	-13 785 000	-24 117 000	-14 600 000	-17 500 000	-15 500 000
UDEKKET/UDISPONERT (S = O-R)	0	0	0	0	0	0

5 Sammenligning av utvalgte nøkkeltall

KOSTRA er et nasjonalt informasjonssystem som gir styringsinformasjon om kommunal virksomhet. Tabellen viser utvalgte nøkkeltall som gir en oversikt over hovedtall for kommunen sammenlignet over år med egen kommunegruppe 6, Troms fylke og landet. KOSTRA gir styringsinformasjon og er et verktøy i kommunens planlegging framover.

Finansielle nøkkeltall

	Storfjord 2013	Storfjord 2012	Storfjord 2011	Storfjord 2010	Kom gr. 6 2013	Landet 2013
Brutto driftsresultat i % av brutto driftsinntekter	3,2	-0,3	-0,2	-5,3	1,3	1,8
Nto driftsresultat i % av bto driftsinntekter	2,1	-1,5	-1,3	-5,7	2,8	2,6
Netto avdrag i % av brutto driftsinntekter	3,8	4,3	3,6	4	3,1	3,2
Netto lånegjeld i % av bruttoinntekter, konsern	83	82,2	79,4	71,8	53,9	70,2
Langsiktig gjeld i % av brutto driftsinntekter	227,8	219,3	208,9	187,2	205,4	206
Herav pensjonsforpliktelser i % av brutto driftsinntekter	126,5	116	104,5	108,4	137,7	115,9
Netto lånegjeld pr.innbygger i kr.	82 403	82167	78636	63014	61924	50530
Disposisjonsfond i % av bto driftsinntekter	1,2	1,2	0,1	0,1	7,7	5,7

Netto driftsutgifter i prosent av totale driftsutgifter

	Storfjord 2013	Storfjord 2012	Storfjord 2011	Storfjord 2010	Storfjord 2009	Kom gr. 6 2013	Landet 2013
Adm styring fellesutgifter	17,9	16,3	15,5	15,9	18,2	14,2	7,6
Barnehage	8	7,8	8,2	2,9	2,8	7,6	14,5
Grunnskoleopplæring	24,3	25,2	24,4	27,1	29,6	21,9	23,6
Helse og omsorg	38,1	40	40,8	42,8	44,5	43,1	35,8
Sosialtjenesten	2,7	2,5	3,5	2,9	2,5	2,3	5,4
Barnevern	3,5	2,7	1,4	0,5	0,7	2,5	3,2
Kultur	3,9	3,5	3,6	3,4	4	3,5	3,8
Kirke	1,1	1	1,2	1,3	1,4	1,7	1,1

Frie inntekter pr. innbygger

	Storfjord 2013	Storfjord 2012	Storfjord 2011	Storfjord 2010	K.gruppe 6 2013	Landssnitt 2013
Frie inntekter per innbygger i kroner	64750	62235	59247	51603	68471	48196

Sentraladministrasjonen

	Storfjord 2013	Storfjord 2012	Storfjord 2011	Storfjord 2010	K. gr 6 2013	Landet 2013
Brutto driftsutgifter til politisk styring i kroner per innbygger	1167	1132	1177	1155	1489	384
Brutto driftsutgifter til kontroll og revisjon i kroner per innbygger	241	248	190	266	457	106
Brutto driftsutgifter til administrasjon i kroner per innbygger	9064	8651	7929	7393	8841	3196
Brutto driftsutgifter til administrasjonslokaler kr. pr. innb.	2073	2114	2233	2199	1085	352

Kommentarer:

Det er behov for å kommentere tallene i tabellen over, særlig knyttet til driftsutgifter administrasjon. Det fremkommer i tabellen at Storfjord kommune har langt høyere utgifter enn sammenlignbare kommuner.

Det er rapportert inn flere feil knyttet til administrasjon i KOSTRA som er oppdaga i etterkant.

Det som skal rapporteres under administrasjon er:

- Administrativ ledelse
- Stab/støttefunksjoner (som økonomi, lønn, IT, arkiv, mv.)
- Fellesfunksjoner (sentralbord, resepsjon, post, mv.)
- Fellesutgifter (bedriftshelsetjeneste, HMS-arbeid, frikjøp hovedtillitsvalgte, mv.)

Etter gjennomgang av regnskapstallene er det avdekket flere feilrapporteringer. Dette er bl.a.:

- For mange årsverk er rapportert under administrativ ledelse, men som ikke oppfyller kravene i KOSTRA til å bli rapportert der. Disse årsverkene skulle istedenfor ha blitt rapportert under tjenestefunksjoner for å få det rett, slik det er i andre kommuner.
- Skibotn skole (lokaler) skulle ha vært ført som skolelokaler, men er ført under administrasjon.
- Deler av tjenestene knyttet til helse/omsorg/sosial/fysioterapi m.v er også ført på administrasjon med ca kr 2 mill, men hører ikke til der.
- Flere eksempler kan vises til, herunder bl.a. næring og prosjekter.

Slik feilrapportering gir misvisende tall, og derfor vil det være stort fokus på å rette opp feil framover for å få så korrekte tall som mulig.

Kultur, bibliotek og kulturskole

	Storfjord	Storfjord	Storfjord	Storfjord	Kom gr.	Landet
	2013	2012	2011	2010	2013	2013
Nto driftsutgifter kultursektor av totale nto drf utg	3,9	3,5	3,6	3,4	3,6	3,7
Nto driftsutgifter pr. innbygger kultursektor	2577	2379	2363	2109	2745	1921
Nto driftsutg. til idrett pr. innbygger	63	41	79	56	228	207
Fordeling						
Aktivitetstilbud barn unge barn/unge	7,8	11,8	9,2	10,2	6,9	8,7
Bibliotek	11,3	13,5	15,4	16,9	17,1	14,2
Idrettsbygg/anlegg	15,6	3,5			16,2	19,6
Kulturskole	28,9	32,1	32,2	30,4	19,5	11,8
Andre kulturaktiviteter	20,6	20,6	25,4	23,5	15,6	11,8
Kom. kulturbygg	10,5	13,7	11,5	12,6	9	9,9
Besøk i bibliotek pr. innbygger	1,3	1,7	1,7	1,7	3,6	4,3
Nto driftsutgifter bibL av tot	0,4	0,5	0,5	0,6	0,6	0,5

Hovedtrekk:

Storfjord bruker noe mer av totale netto driftsutgifter til kultursektoren enn gruppe 6 og landet. Fordelt innad i kultursektoren bruker Storfjord minst på bibliotek og idrett og mest på kulturskole og andre kulturaktiviteter. Pr. innbygger bruker kommunen relativt mye mindre enn

gruppe 6 og landet. Herunder kommer også tilskuddene som kommunen bevilger til Nord Troms Museum, Lassagammi, og Halti kvenkultursenter.

Barnehage

	Storfjord 2013	Storfjord 2012	Storfjord 2011	Storfjord 2010	Kom gr. 6 2013	Landet 2013
Nto. driftsutgifter til barnehager i % av	8,1	7,8	8,2	2,9	7,6	14,5
Bto. driftsutgifter pr. oppholdstime i bh	53	53	57	55	59	55
Komm. utg. til finansiering av barneha	80,6	81,2	81,2	23,6	85,3	84,8

Hovedtrekk:

Storfjord bruker litt over gruppe 6 i netto driftsutgifter i % av kommunens totale driftsutgifter, men mindre driftsutgifter pr. oppholdstime pr. barn enn både gruppe 6 og landet.

Grunnskole

	Storfjord 2013	Storfjord 2012	Storfjord 2011	Storfjord 2010	Kom.gr. 2013	Landet 2013
Nto driftsutg. til gr.skole i % av totale utgifter (202)	20,2	19,8	19,4	19,7	17,5	19
Nto driftsutg. til gr.skoleopplæring pr.6-15 år (202)	109 571	105 932	95 816	88 019	117 096	78 931
Gruppestørrelse 1.-4 trinn	9,4	11,5	8,4	8,9	8,8	13,6
Gruppestørrelse 5.-7 trinn	10,1	8,9	11,2	9,6	8,5	13,1
Gruppestørrelse 8.-10.trinn	9	7	8,6	9,4	9,1	14,4

Hovedtrekk:

Storfjord bruker mer til grunnskole av totale driftsutgifter enn gruppe 6. I denne summen ligger samisk og finskopplæring som ikke blir refundert fullt ut av Staten. Storfjord har en desentralisert skolestruktur med to kombinerte skoler, noe som gir høyere driftskostnader. Storfjord har lavere netto driftsutgifter pr. elev 6-15 år enn gruppe 6.

Sosialtjenester og tiltak

	Storfjord 2013	Storfjord 2012	Storfjord 2011	Storfjord 2010	Komm. Gr 2013	Landet 2013
Nto driftsutgifter til sosiale tjenester i kroner per innbygger	1671	1038	1128	1259	1463	2051
Nto driftsutgifter til sosiale tjenester per innbygger 20-66	2731	1697	1823	2169	2512	3322
Andel nto driftsutgifter til øko. Sos.hj. I %	25,4	26,1	43	43,5	40	46,2
Andel sos.hjelpsmottakere ift innbyggere i %	2,1	1,8	1,7	3		2,5
Årsverk i sosialtjenesten pr. 1000 innbygger	1,29	1,29	1,31	1,06	1,02	1,15
Gj.snittl. utbet. pr. stønadsmåned	6859	6378	8667

Hovedtrekk:

I 2013 har Storfjord brukt noe mer av totale netto driftsutgifter til sosiale tjenester per innbygger enn kostragruppe 6, men mindre enn landsgjennomsnittet.

Andelen netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp er markant lavere enn kostragruppe 6 (Storfjord 25,4, mens 40 i kostragruppe 6) og nærmere halvparten av landsgjennomsnittet (25,4, mens 46,2 på landsgjennomsnittet). Andelen sosialhjelpsmottakere ift innbyggere er lavere enn

landsgjennomsnittet. Antall årsverk i den samlede sosialtjenesten i 2013 i Storfjord kommune var høyere enn kostragruppe 6 og landsgjennomsnittet.

Helsetjenesten, PLO og barnevern

	Storfjord 2013	Storfjord 2012	Storfjord 2011	Storfjord 2010	Kommunegr. 6 20	Landet 2013
Helsetjenesten						
Nto dr.utg pr innbygger kommunehelsetjenesten	3487	3292	3602	3657	4414	2132
Netto dr.utg.til forebygging, helsestasjon og skole	2166	1773	2592	2728	2625	1938
Legetimer pr beboer i sykehjem pr uke	0,59	0,92	0,78	0,92	0,39	0,46
Årsverk av leger pr 10 000 innbyggere	2,3	3	2,9	2,2	2	0,5
Årsv. kom. fysioterapeuter pr 10 000 innbyggere	2,4	2,2	3,5	2,9	3,4	5
PLO						
Korr. drft.utg pr.mottaker pr.innb. PLO	20918	23412	23481	22873	27721	15225
Korrigerede driftsutg. pr mottaker av hj.tjenester	252968	235424	294362	223857	218753	219424
Korrigerede driftutgifter institusjon pr plass	1104333	1505765	1081962	1040731	1032641	977248
Netto driftsutgifter PLO pr innbygger over 80 år	548676	622836	649638	601694	432991	353572
Netto driftsutgifter PLO pr innbygger over 67 år	140979	162382	175098	171913	141437	111711
Barnevern						
Netto driftsutgifter pr innbygger	2366	1874	899	337	1944	1603
Andel barn med barneverntiltak innbyggere 0-17	5,4	5,9	7	5,6	-	4,7
Brutto driftsutgifter til tiltak pr barn	131318	92880	-	-	-	133445

Hovedtrekk:

I Storfjord er det en endring i fordeling av netto driftsutgifter med økning til hjemmetjenester og mindre til institusjon. Antall institusjonsplasser er redusert, noe som særlig vises i reduksjon i driftsutgiftene fra 2012 til 2013. Produksjonen i hjemmetjenesten er økende med økende antall brukere, men er fremdeles noe lavere enn i KG6.

Barnevernet i Storfjord ligger noe høyere i andel barn med barneverntiltak enn landsgjennomsnittet, og får også høyere driftsutgifter pr. innbygger enn både KG6 og landsgjennomsnittet.

Tekniske tjenester

	Storfjord 2013	Storfjord 2012	Storfjord 2011	Storfjord 2010	Kom. gr 6 2013	Landet 2013
Årsgebyr for vannforsyning	4489	4358	5415	3000	3640	3016
Årsgebyr for avløpstjenesten	5641	5128	5960	3600	3210	3380
Årsgebyr for avfallstjenesten	3067	2866	2702	2623	2697	2474
Saksgebyr for oppføring av enebolig	5676	2688	2600	2040	5720	10234
Saksgebyr for oppmålingsforretning for areal tilsv. en boligtomt 750 m2	8502	7475	5750	6936	11647	14469

Hovedtrekk:

Storfjord kommune bruker mer til vann og avløp sammenlignet med landsgjennomsnittet, og også for kommunegruppe 6. Det henger sammen med at Storfjord på vann- og avløpssiden har store utfordringer og det medgår mye ressurser til bl.a. lekkasjer og tette avløp. Dette foruten de nye investeringene som er gjort og flere som står i kø for gjennomføring i hele kommunen. Det er også viktig å nevne at spredt boligbygging og lange distanser er med på å fordyre disse tjenestene.

For saksgebyrer for oppmålingstjenester og saksgebyrer for oppføring ligger kommunen som tabellen viser noe lavere enn landsgjennomsnittet.

Kirke

	Storfjord	Storfjord	Storfjord	Storfjord	Kom. gr 6	Landet
	2013	2012	2011	2010	2013	2013
Nto driftsutgifter av totale driftsutgifter	1,1	1	1,2	1,3	1,6	1,1
Pr. innbygger	691	666	770	776	1209	521
Sysselsatte i kirken pr. 1000 innb	1,55	2,06	1,57	1,58	2,36	1,07
Gudstjenester pr. 1000 innbygger	25,2	19,6	21,5	25,9	35,1	12,5

Kommentar:

Storfjord kommune har mindre overføringer enn kommuner i gruppe 6, men ligger på gjennomsnitt for landet.

6 Budsjettkommentarer

6.1 Politikk

Budsjetttramme 2015: **kr 2 590 699**

6.1.1 Status

Utgiftsnivået er i utgangspunktet ut fra vedtatt budsjett for 2015. Det vil være et usikkerhetsmoment for utgifter til kommunale møter, dersom det blir ekstramøter i året. I tillegg til den fastsatte møteplanen for de folkevalgte organer, kommer det utgifter til andre møter, saksutvalg, ulike ad hoc utvalg, interkommunalt, komiteer, representasjon og lignende. Det er også et usikkerhetsmoment om det nye kommunestyret etter valget vil videreføre dagens politiske organisering. Dersom ikke, vil det i tilfelle bety økte utgifter. Det vises til at styret for oppvekst og kultur, styret for helse og sosial, og næringsutvalget ble avvirket fra 1.1.14. Sakene behandles nå av formannskapet. Råd for eldre og funksjonshemmede er slått sammen.

Reglement for politiske godtgjøringer ble behandlet av k-styret i februar 2014.

Utredningsarbeid i forbindelse med kommunereformen vil måtte legge beslag på administrative ressurser og det vil påløpe ulike prosessutgifter frem mot kommunestyrevedtak i løpet av 2016. Det vil også påløpe utgifter i forbindelse med møtevirksomhet og samtaler med andre kommuner. Det er tildelt økonomisk støtte fra Fylkesmannen til dette arbeidet med kr. 200.000.

6.1.2 Muligheter og tiltak

Som følge av kommunens økonomiske situasjon fremmer rådmannen flere forslag til reduksjon av driftskostnader

Nye tiltak:

- Utgifter til kommunevalget i 2015 er lagt inn med en ramme utfra de påløpte utgifter ved forrige valg i 2011, kr. 195.500.
- Utgifter til kommunereformen er lagt inn med kr. 100.000,- for 2015 og 2016. Finansieres ved skjønnsmidler fra Fylkesmannen til sammen kr. 200.000.
- Formannskapetets rådighetssum er foreslått redusert fra kr. 70.000,- til kr. 35.000,- for årene 2015 og 2016.
- Ordførers godtgjøring blir delvis finansiert av næringsfondet med kr. 150.000 for næringsrettet aktivitet i 2015.
- Kontrollutvalgets og Råd for eldre og funksjonshemmedes budsjettforslag følger som vedlagt. Rådmannen har ikke funnet å imøtekomme disse fullt ut. For kontrollutvalgets del er resterende budsjettforslag på kr. 43.050,- lagt som eget tiltak.
- Kommunestyrets vedtak om generell nedtak av 1,5 % på hvert budsjettkapittel er gjennomført. Rammen er redusert med kr. 36.000,- ved at utgifter til overformyndert er opphørt og overført til Fylkesmannen.

6.2 Sentraladministrasjon

Budsjetttramme 2014: **kr 12 274 589**

6.2.1 Status

Sentraladministrasjonen (rådmannskontor, lønnpersonal- og serviceavdeling, økonomikontor og IT-kontor) drives med noe redusert nivå fra 2014. Bemanningen ble redusert med tilsammen 80% stilling i service-/lønnkontoret i løpet av 2014. Som en midlertidig ordning i for 2015, blir 25%-hjemmel som It-konsulent værende vakant pga midlertidig engasjement i oppmålingstjenesten.

I forbindelse med at varaordfører blir å fungere som ordfører i 4 måneder i 2015, blir 40% av stillingen innen personal stående vakant fra 01.01. - 30.04.15.

For å effektivisere driften innen regnskap med attesting og anvisning, så er mange fellesutgifter nå budsjettet i sin helhet på sentraladministrasjonen. Dette har økt utgiftene til administrasjon, mens øvrige kapitler er redusert tilsvarende.

Det er også foretatt en del kutt i rammen direkte, som i all hovedsak gjelder innkjøpsdelen.

6.2.2 Muligheter og tiltak

Nye tiltak i driftsbudsjettet:

- Kommunens utgifter til bedriftshelsetjeneste (BHT) er nå samlet og blir budsjettet i sin helhet på kapittel 1.1 for 2015. Det har nylig blitt antatt leverandør av BHT etter felles tilbudsinnhenting i Nord-Troms, noe som har redusert de faste utgiftene med ca kr. 110.000 i året.
- Kommunestyret har opprettet tre hjemler for inntak av lærlinger. Det er vedtatt at kommunen ikke tar inn nye lærlinger i 2014 og 2015.
- Rådmannens lønn blir delvis finansiert av næringsfondet med kr. 50.000 for sin næringsrettede aktivitet i 2015.
- Økt digitalisering av tjenester medfører reduksjon i administrative utgifter (porto, papir, kopiering, konvolutter m.m.). Varig reduksjon samlet kr. 20.000.
- Felles kursutgifter halveres fra kr. 100.000 til kr. 50.000 for 2015.
- Eiendomsskatt på boliger og fritidseiendommer foreslås innført fra 01.01.16. Det foretas nødvendige forberedelser og takseringer i 2015, kostnad kr. 500.000.
- Re-taksering av verker og bruk gjøres i 2016, kostnad kr. 500.000.

- Totalt er det budsjettet med kr. 300.000 til HMS-tiltak. Rådmannen foreslår at dette reduseres varig med kr. 165.000 til kr. 135.000 (tilsvarende reduksjon på kapitlet med 1,5%).
- Kommunen har i flere omganger mottatt midler fra tidligere pensjonsforvalter Storebrand i forbindelse med kommunens hms-arbeid. Rådmannen foreslår at man i 2015 bruker resten av dette fondet til å finansiere kommunens hms-tiltak. Dette reduserer driftsbudsjettet tilsvarende. Bruk av fond kr. 100.000.

6.3 Oppvekst og kultur

Budsjettramme 2015: **kr 40 265 216**

Det som presenteres her er kortversjonen for oppvekst og kultur. Se vedlegg 15 for ytterligere budsjettkommentarer.

6.3.1 Status

Budsjettforslaget for 2015 er i hovedsak videreført på det driftsnivået som er forutsatt i økonomiplanen for Oppvekst og kulturetaten i budsjettvedtak 2014-2017 med nedtak av 1,5 % som deler av foreslåtte tiltak.

Statlige føringer og vedtak som har betydning for budsjett 2015:

- Maksimalprisen for barnehagehagesatser kr. 2 580,- for hel plass pr. måned.
- Helårsvirkning som innebærer økning av minimumstilskudd private barnehager til 98 % for hele 2015 jfr. forskrift om likeverdig behandling av kommunale og private barnehager.
- Det er i august 2014 opprettet en tredje avdeling ved Oteren barnehage for at kommunen skal innfri lovkravet om full barnehagedekning. Drifta ved avd. Elvevoll opphører i august 2015.
- Tidlig innsats videreføres og det er lagt inn økning til spesialpedagogisk hjelp i barnehage i hht lovfestet rett på kr. 210 000

- Elevtallet er gått ned de siste årene og det er mulig å ta ned 0,6 lærerstilling ved Hatteng skole og 0,5 lærerstilling ved Skibotn skole.
- Antallet timer/stillinger til spesialundervisning er for nedadgående ved begge skolene (se vedlegg tekst fra etaten)
- Kulturskoletime i SFO er fjernet da Staten ikke lenger gir tilskudd.
- Grunnskolestruktur - vedtak i kommunestyresak 38/13: "Beholde dagens struktur frem til høsten 2018 da det pr. i dag ser ut til at klassene blir stabilt mindre over tid på ungdomstrinnet. Herunder er det en forutsetning at grunnskolebudsjettene skal innarbeide kommunestyrets vedtatte innsparingsplan fra og med 2014, i form av andre organisatoriske grep på den enkelte skole."

Fra 2016 vil det være tre klasser pr. årskull, på under 30 elever i hver klasse og pga kommunens økonomiske situasjon er det lagt inn framskyndet overflytting fra 2016 i stedet for 2018.

Undervisning/spesialundervisning for barn i fosterhjem i andre kommuner, utløser ca. kr. 700 000 i merkostnader for 2015.

6.3.2 Muligheter og tiltak

Som følge av kommunens økonomiske situasjon fremmer rådmannen flere forslag til reduksjon av driftskostnader

Nye tiltak i driftsbudsjettet:

Tiltakene i tabellen under er beregnet for 2015 og de fleste med 5 mnd effekt. For 2016 vil sparetiltakene ha helårseffekt. Se tabell under.

For å lese mer om hvert tiltak – hva det innebærer og kort om konsekvens – se vedlegg 15.

Tiltak (- tall er innsparing):	2015
Økt overføring til andre kommuner for barn i fosterhjem, grunnskoleled	700 000
Økt overføring privat barnehage i hht forskrift	500 000
Svømmeundervisning (skyss og lokaleie) 2015 (LHL) 2015 (vår og høst)	-395 000
Reduksjon tjenestenivå tilsv. 0, 3 % lærerhjemmel Hatteng fra 1.8.15	-65 000
Reduksjon tjenestenivå kulturskole tilsvarende 0,7 årsverk fra 1.8.15	-150 000
Redusert tjenestenivå ved å halvere tilbud om fritidsklubb tilsv. 35 % stilling Fra 1.8.15	-65 000
Nedtak administrasjonsressurs 5 % på hver barnehage (fra 55 % til 50 %)	-28 000
Barnehagene - spesialpedagogisk hjelp i hht lovkrav	210 000
Nedtak tjenestenivå vakant 10 % stilling kulturskolen	-47 578
Opphør gratis skolefrukt begge skolene	- 157 000
Økt husleie Halti for Nord Troms Museum (undertegnet avtale)	30 000
Økt overføring Menighetsrådet til annonsering	30 000
SUM	563 000

Konsekvensjusteringer i budsjettet av inntekter og utgifter som følger av endringer i løpet av året og som ikke framkommer av tiltakslista:

1. Det er lagt inn en økning fra 2014 til 2015 på ca. 800 000 i konsekvensjustert budsjett for å dekke inn vedtatt drift av midlertidig 3.avdeling Elvevoll

Nye betalingssetter:

Rådmannen legger fram forslag til nye betalingssetter i barnehage, SFO, kulturskole og voksenopplæring. Satsene foreslås justert opp med 3 % fro SFO og kulturskole. Pris for ekstradager, samt lån av instrumenter og utstyre holdes uendret

6.4 Helse- og omsorg

Budsjettramme 2015: **kr 56 039 076**

6.4.1 Status

Budsjettet er i hovedsak videreført på nivået lagt i økonomiplanperioden etter reduksjoner lagt inn i budsjett 2014. Helse- og omsorgsetaten ble i budsjettvedtak 68/13 av 12.12.13 tildelt en nettoramme for 2015 på kr 60 143 532.

Konsekvensjustert budsjett ligger i dag på kr 61 484 945, tilsvarende en økning på kr 1 341 413. I rådmannens forslag (etter tiltak) ligger etatens ramme på kr 56 039 076.

Konsekvensjusteringer i budsjettet av inntekter som følger av endringer i løpet av året og som ikke fremkommer i tiltakslista:

Det er gjort en betydelig reduksjon i antallet stillinger i helse- og omsorgsetaten de tre siste årene, de stillingsreduksjoner som ble vedtatt i budsjettbehandlingen i 2013 får helårs effekt for 2015. I konsekvensjustert budsjett er det tatt høyde for reduserte/økte statlige overføringer, samt for pris, pensjon og lønnsvekst.

Statlige føringer og vedtak som har betydning for budsjettet 2015:

- Styrkning av helsestasjonen og skolehelsetjenesten, statlig overføring kr 142 000 tilført ramma.
- Styrkning rus og psykiatri.
- Styrkning brukerstyrt personlig assistanse, statlig overføring kr 132 000 tilført ramma.
- Økt egenandel ift statlig barnevernsinstitusjoner, kr 73 000 tilført ramma.
- Reduksjon i tilskudd ressurskrevende tjenester, utgjør kr 350 000 i reduserte inntekter.
- Reduksjon i kommunal medfinansiering ift samhandlingsreformen, kr 800 000 i reduserte inntekter.

6.4.2 Muligheter og tiltak

Som følge av kommunens økonomiske situasjon fremmer rådmannen flere forslag til av tiltak som reduserer årlige driftskostnader.

Det har vært arbeidet med flere løsninger i løpet av administrasjonens budsjettprosess, bl.a. har det vært dialog med Lyngsalpan Vekst for å vurdere deres overtakelse av tjenestetilbudet som Valmuen verksted i kommunen gir. Lyngsalpan Vekst har gjort vurderinger og ønsker ikke å gi tilbud til Storfjord kommune for drift av Valmuen fra 2015. Lyngsalpan Vekst og PU-tjenesten/Valmuen kommer imidlertid til å fortsette det gode samarbeidet videre ut fra dagens løsning.

Nye tiltak i driftsbudsjettet:

Det gjøres oppmerksom på at tiltakene for 2015 (stillinger) er beregnet med 6 mnd effekt. For 2016 vil tiltakene få helårseffekt. Enkelte tiltak er midlertidig tjeneste nedtak, spesielt for 2015 og eventuelt 2016. Tabellen på neste side viser samlet oversikt over tiltakene i helse- og omsorg.

Tiltak:	Økte inntekter/ reduerte utgifter	Økte utgifter/ reduerte inntekter
Midlertidig redusert tjenestenivå 50 % stilling helsesøster i 2015	208 500	
Oppgradering IKT- legekantoret		150 000
Innføring nødnett helse		200 000
Redusert tjenestenivå 10 % stilling kommunelege 2	34 000	
Reduksjon driftsutgifter legekantor (driftsavtaler/lisenser)	44 000	
Barneverntiltak		2 000 000
Strukturendringer i helse og omsorgsetaten	235 000	
Utvidelse med 20 % stilling rådgiver NAV		110 500
Økning i økonomisk sosialhjelp		100 000
Fortsatt midlertidig stenging Skibotn omsorgssenter 2015 og 2016	7 850 600	
Økt avlastningsbehov - ressurskrevende tjenester		119 200
Avlastning, BPA – opprettelse av tjenestetilbud til nye brukere		330 000
Endring fagarbeider hjemmel, omgjøres til høyskole hjemmel		16 200

Endring i forutsetninger:

Helse- og omsorgsetaten er ikke en statisk tjeneste. Behovet hos brukerne endrer seg, for å håndtere dette er det viktig å ha en dynamisk tjeneste som er omstillingsdyktig. I perioden 2012 - 2014 er det lagt ned et stort arbeid i etaten for å få redusert utgiftene slik at nivået blir bærekraftig innenfor kommunens rammer. I 2015 iverksettes ytterligere tiltak for å oppnå helhetlige, produktive og effektive helse- og omsorgstjenester. For å lese mer om hvert tiltak hva det innebærer og kort om konsekvens, se vedlegg 15.

Egenbetalinger:

Egenandel på praktisk bistand:

	Inntil 2G	2-3 G	3-4 G	4-5 G	Over 5 G	Selvkost
	Kommunen forholder seg til vederlags- forskriften	Kr. 860	Kr 1414	Kr 1653	Kr 2513	290
Økning		Kr 2	Kr. 3	Kr. 3	Kr. 5	

Øvrige pleie- og omsorgstjenester prises i hht til oversikt:

	Matombringning	Trygghetsalarm	Korttidsopphold	Langtidsopphold	Dagopphold
	Kr 100 uten dessert Kr 113 med dessert	Kr 275	Kommunen forholder seg til vederlags-forskriften	Kommunen forholder seg til vederlags-forskriften	Kr 85 (kost)
Økning		Kr. 1			

6.5 Næring

Budsjettramme 2015: **kr 976 667**

6.5.1 Status

Næringsetaten vil i 2015 drives på om lag samme nivå som i 2014.

Nærings- og utviklingsrådgiver arbeider utadrettet mot næringslivet i kommunen, samt med et bredt spekter av utviklingsoppgaver. I tillegg arbeides det videre med eksternt finansierte prosjekter innenfor reiseliv og internasjonalt samarbeid gjennom internasjonal koordinator og samarbeidet med Visit Lyngnefjord.

Storfjord kommunes deltakelse i Småkommune-programmet videreføres i 2015. Finansieres eksternt med midler fra Troms fylkeskommune (TFK)

Ekstern finansiering av prosjekt «Inn på tunet» ble avsluttet i 2014. Dette er et svært vellykket samarbeidsprosjekt med gode resultater, og derfor skal det fremmes egen sak for politisk behandling om videreføring og finansiering av dette over næringsfond/ utviklingsmidler.

Avtalen med Balsfjord om kjøp av jordbruksfaglige tjenester som i 2014 fortsetter. Samarbeidet har endret form da det i Balsfjord kommune er etablert et interkommunalt landbrukskontor der kommunene Balsfjord, Tromsø og Karlsøy inngår, i tillegg til Storfjord som også har tilsluttet seg dette samarbeidet.

Interkommunalt samarbeid om skogbruksfaglige tjenester holder frem som før, og planoppgaver ivaretas i hovedsak av Nord-Troms plankontor, som også Storfjord kommune er en del av. Troms fylkeskommunes medfinansiering av Nord-Troms plankontor avsluttes i oktober 2015. Det er ikke avklart hvorvidt det blir en forlengelse av prosjektet, men det skal søkes om ytterligere medfinansiering fra TFK. Dersom det ikke gis tilsagn om forlengelse av prosjektet må kommunene vurdere om videre drift av plankontoret, som da må finansieres over driftsbudsjettet i økonomiplanperioden. Det er i budsjettframlegget foreslått finansiering av plankontoret ut 2015.

6.5.2 Muligheter og tiltak

Som følge av budsjettsituasjonen, fremmer rådmannen flere tiltak som vil være av varig og midlertidig karakter.

Nye tiltak:

- Rådmannen foreslår at ordførerens og rådmannens næringsrettede aktivitet i 2015 kan dekkes av næringsfondet noe som anslagsvis vil utgjøre hhv kr 150 000 + 50 000, til sammen kr 200 000. Dette vil medføre at det blir tilsvarende mindre å tildele i tilskudd etter søknader om midler fra det kommunale næringsfondet.
- Midlertidig overflytting av 35 % kulturkonsulentstilling til arbeid med prosjekt «Småkommuneprogrammet». Dette prosjektet finansieres med eksterne midler fra TFK i forbindelse med småkommunesatsinga.
- Midlertidig overflytting av 20 % stilling i Driftsetaten til arbeid med infrastruktur/satsning på boligutbygging og tilrettelegging for næringsarealer i forbindelse med prosjekt «småkommuneprogrammet».
- Kommunestyrets vedtak om generell reduksjon av ramma på 1,5 % på hvert budsjettkapittel gjennomføres i kap 1.4 ved en forenkling av saksbehandlingen for motorferdselssaker. Reduksjon i ramma, kr. 20.000.
- Storfjord kommune melder seg ut av USS – Utmarkskommunenenes sammenslutning. Rammen reduseres med kr 37.500.
- Interkommunalt samarbeid om jordbrukstjenester dekkes av bundet fond med kr 270 000 i økonomiplanperioden.
- Økt driftskostnad 3 mnd til felles plankontor i 2015 dekkes av bundet fond med kr 159 000.

6.6 Plan- og drift

Budsjettramme 2015: **kr 14 450 016**

6.6.1 Status

Budsjettforslaget for 2015 har hatt en grundig gjennomgang av utgiftspostene og inntekstpostene i forhold til det som var lagt i økonomiplanen for kapittel 1.6 og 1.7.

Plan- og driftsetaten ble i budsjettvedtak 2014 tildelt en foreløpig nettoramme på kr. 14 081 564 for 2015. Etatens ramme for 2015 i hht rådmannens forslag er kr. 14 450 016.

Kravene til kommunal saksbehandling er skjerpet i ny Matrikkellov, Plan- og bygningslov og Naturmangfoldslov. Året 2014 har i stor grad vært brukt til å fortsette arbeidet med å finne ut av status i saker, i tillegg til at det har vært et presserende behov for å etablere rutiner for arbeidet.

Det har i arbeidet med å lage budsjett for 2015 vært utfordringer med å opprettholde nivået for 2014. Dette henger sammen med krav til nedtak av rammer (1,5 %) som var fastsatt, samtidig som vi fikk uforutsett inntektssvikt. Det reviderte budsjettet gir ikke åpninger for uforutsette utgifter. Utgifter både på hva angår personell og generell drift er nedjustert, og det er ikke økonomisk handlingsrom for uforutsette utgifter.

I budsjettet er det ikke lagt opp til noe forebyggende vedlikehold, men «brannslukking». Det er ikke tatt hensyn til prisstigninger og lønnsøkninger i rammenedtaket. Budsjettene fra tidligere år har da blitt videreført uten at man har tatt høyde for disse faktorene.

I forkant av arbeidet med budsjett 2015, har det også i år vært sett på fordeling av vaktmesterressurser ut på de ulike ansvarene. Dette har medført at vaktmesterressursene er fordelt ut med ulike prosentsetninger på de ulike arbeidsoppgavene som etaten driver.

Dette vil være et veiledende tall og det vil alltid være slik at ressursfordeling ift oppgaveløsning skjer ut i fra behov. Men sett gjennom hele året i sin helhet vil fordelingen jevnes ut.

6.2.2 Muligheter og tiltak

Som følge av kommunens økonomiske situasjon fremmer rådmannen flere forslag til av tiltak som reduserer årlige driftskostnader.

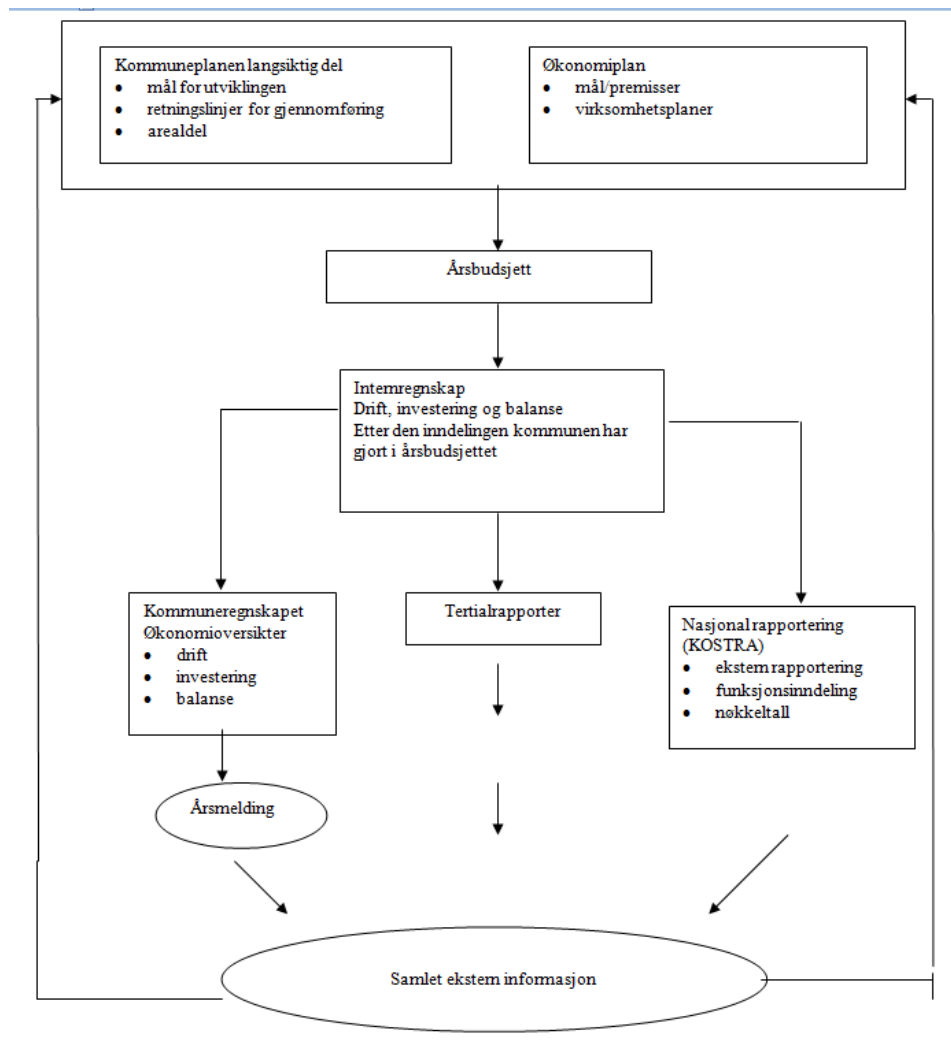
Nye tiltak i driftsbudsjettet:

Tiltakene fremkommer i tiltaksliste under

Tiltak:	2015
Kapittel 1.6 og 1.7 som gir reduserte utgifter	-921 500
630.360.13500: Reduksjon av avgift til Nord norsk fjellovervåkning	-348 000
672.332 Reduksjon av sommervedlikehold veg	-135 480
664.353.10100: Stilling i plan- og driftsetaten holdes vakant i forbindelse med permisjon	-98 280
776.254.10100: Stilling i plan- og driftsetaten holdes vakant ifm permisjon.	-234 800
673.332.11800: Redusert strømforbruk på veglys	-15 000
711.381: Midlertidig stenging av Hatteng flerbrukshall	-20 000
750.130.11953 Reduksjon av renovasjonskostnader	-30 000
752.130.11953 Reduksjon av renovasjonskostnader	-20 000

Tiltak:	2015
Kapittel 1.6 og 1.7 som gir økte kostnader	920 000
600.120.10202: Lønn for sommerjobb til skoleungdom	100 000
650.339.11500: Kompetanseheving brannkonstabler ihht forskrift	330 000
650.339.11954: Installasjon og drift av det nye nød- og UMS nettet	200 000
672.339.12300: NVE tiltak Storfjord kommune. Sikring av elveløp og veier	190 000
740.238.11940: Festeregulering Skibotn-Statskog	100 000

7 Styringssystem og mål

Styringssystem Storfjord kommune (Økonomireglement for Storfjord kommune, 2010)

Innenfor dette området har arbeidet startet, men det er et arbeid som ikke er ferdigstilt. I løpet av økonomiplanperioden er ambisjonen å ha et velfungerende styringssystem på plass.

7.1 Mål og resultater

Storfjord kommune har tidligere hatt fokus kun på neste års budsjett og har styrt etter økonomisk resultat. Med regnskapsmessige underskudd fra 2010 – 2012 viser det seg at det har vært og er et misforhold mellom driftsutgifter og inntekter.

I tillegg har Storfjord kommune mye å hente på å integrere overordnede målsettinger i de ulike kommunedelplanene inn i handlingsdel som er økonomisk forankret. De vedtatte overordnede målsettinger har mindre verdi dersom de ikke er økonomisk forankret, og kommunen har heller ikke de styringsdokumentene som er nødvendig.

Denne formen for styring har vist seg ikke å fungere optimalt, heller ikke økonomisk. Dette er imidlertid i ferd med å endre seg da det er fokus på mål og strategier og resultater iht. dette.

Det er derfor nødvendig å fortsette det arbeidet som er igangsatt, men som på langt nær er ferdigstilt, og få dette implementert og forankret både blant politikere, administrasjon og tjenesteleverandører.

Fra å styre på økonomi og tiltak til mål og resultater, er det nødvendig å endre på styringssystemet. Dette fordrer overordnede politiske målsettinger. På bakgrunn av de overordnede målsettingene utarbeides handlingsdelen som skal være sammenfattende med økonomiplanen. Målsettingene og resultatkravene i handlingsdelen/ økonomiplanen skal være sammenfallende med de overordnede målsettingene. Målsettingene og resultatkravene utarbeides av administrasjonen iht. dette. Storfjord kommune har tidligere ikke hatt fokus og prioritet på ressurser og kompetanse til styringssystem, plan- og måloppfølging. Dette fokuset har endret seg.

7.1.2 Målsetting med styringssystemet

Fra å styre på økonomi og tiltak til mål og resultater, må styringssystemet endres. Dette bygger på overordnede politiske målsettinger og vil gi en sammenheng mellom de politiske, administrative og faglige målsettinger.

Øke administrativ gjennomføringsevne. Ved å etablere målbare mål vil man få et verktøy til å kontrollere kvaliteten på den tjeneste-produksjonen som kommunen leverer.

For det tredje er det et mål å komme ut av ROBEK innen 2017, basert på et helhetlig styringssystem gjennom hele kommunen samtidig som vi leverer gode tjenestetilbud og utvikler kommunen innenfor de gitte rammene.

Styring av miljø- og kvalitetsarbeidet

Management system er et elektronisk styringssystem og registrering av miljø- og kvalitetsarbeidet. Dokumenter er tilgjengelig

7.1.3 Roller og ansvar

For å få til en helhetlig målstyring er det av avgjørende betydning at både politikere, administrasjon og tjenesteleverandører har felles mål og samme forståelse og erkjennelse av mål, roller, ansvar og prosessen.

Politikerne må også få økt kunnskap om hva målstyring innebærer, når og hvordan den politiske innflytelsen skal være. Politikerne har definert de overordnede målene i kommuneplanen. Med målstyring som verktøy vil politikerne styre gjennom mål, resultater og rammetildeling.

Parallelt med dette skal etater og avdelinger jobbe med tiltak, forståelse av tenking og metode for å få på plass gode målformuleringer. I mål- og tiltaksdelen er det nødvendig å ha med ansatte i utformingen av dette. Prosessen har startet, mål og strategier er vedtatt i kommunestyret i oktober 2012, og arbeidet med tiltak for måloppnåelse i de ulike avdelingene er i gang og vil ha fokus i planperioden.

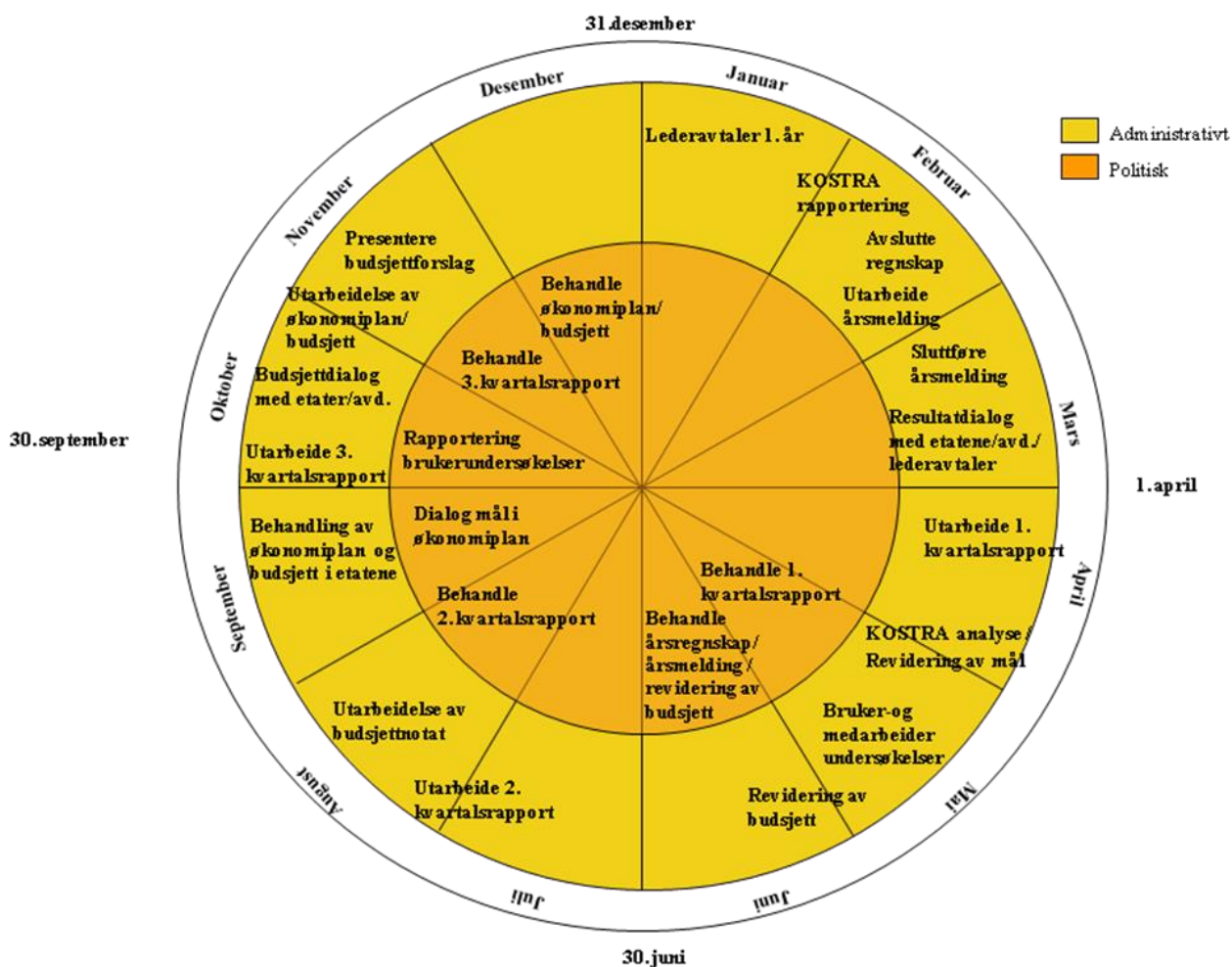
7.1.4 Årshjulet for Storfjord kommune

Årshjulet skal beskrive hensikt og funksjon, styrings- og dialogarenaer, og den skal beskrive sammenhengen mellom arenaer og dokumenter. Videre skal det avklare milepæler og prosesser, herunder dokumentstrøm, kartlegginger, avklarte mål, prosesser og arbeidsdeling.

Det gir også oversikt over hvordan arbeidet med ulike dokumenter og prosesser skal fases inn i forhold til hverandre:

- ulike rapporteringer
- politisk behandling gjennom kalenderåret
- tidfesting av egen aktivitet

Årshjulet er med på å gjøre prosessen effektiv og unngå ekstraarbeid, og det er grunnlaget for dialogen på alle nivåer.

Årshjul for Storfjord kommune.